

Kajeroj el la Sudo

Bulteno de la Hispana Asocio de Laboristoj Esperantistaj

<http://www.gazetotekolanti.com/kajeroj/k89.html>

Vivu respubliko!

Marteno
mortis!

Redaktore

Vivu Respublikon!

Tiu, kiu atente sekvis nian magazinon, konstatis, ke lastatempe mi ne tre akurate aperigis ĝin. La numeron de januaron mi aperigis en majo 2012, kaj tiun ĉi aperas decembron de 2013, preskaŭ du jarojn poste. Mi devus ion klarigi pri tio. Vere mi estas multe pli okupata ol mi esperis, kaj ĉi tiu provis transdoni mian taskon al respondeca homo, sed malsukcesante pri tio, mi da rigas la agadon, ĉi kiam pli juna kaj entuziasma persono prenos la taskon sur siajn ulyoj.

Mi antaŭ nelonge lernis, ke **Prezidinto Marteno Bustín Benito**, kiu prezidis HALEn kiam mi ekvenis kaj ekredaktis ĉi tiun bultenon, **mortis** marton 2012. Plia kialo bedaŭri tion, ke ni ne venis pli frue antaŭ ĉi tiu. Ni memoru lin pro liaj bonfaroj kaj misfaroj, kiuj pruvis, ke li estis homa kaj humana. Mi memoras, ke li multe apogis min kiam, novfre aĉ pri la arto kaj metio redakti bultenon, konsilis kaj proponis manierojn pli bone fari ĝin. Mi memoras pri lia surprizo, kiam mi diris al li, ke bulteno de asocio bezonas

vortojn de Prezidanto en ĉiu numero. Ver ŝajne la antaŭaj redaktoroj tion ne permesis, pro tio, ke liaj ideoj ne kongruis kun tiuj iliaj. Ankaŭ ili ne kongruis kun tiuj miaj, kaj tio kondukis al disputoj publikaj inter ni du kaj aliaj anoj de la asocio. Sed mi opinias, ke diverseco pri opinioj estas kerno de demokratio kaj respekto, kaj sekve mi postulis tutan liberecon en la paĝoj de **Kajeroj el la Sudo** por ke mi daŭrigu mian redaktadon. Mi metis mian postenon je la dispono de ĉi tiu prezidanto de la asocio, kiu oficis dum mi

redaktoris, kaj ĉi tiu, kiu prezidos la asocion. Dum la misfaroj de prezidanto de SAT kaj ties Plenumkomitato, Marteno flankigis kun ili pro personaj kialoj, kiujn mi ne taksos nun, sed ne pro tio mi emis malbone al li. La kerno de la problemo estis, mi opinias, tiu pri libereco en la paĝoj de nia bulteno, kiun ne uzas alia magazino, kiun mi konas. Pro tio mi kaj la bulteno estis fifamigita kaj primokita, sed neniu diris, ke libereco estas senpaga, ĉi tiu?

Aprilo estas alrigardata da hispanaj maldekstruloj kiel tiu respublika, ĉi tiun monaton oni proklamis la Duan Respublikon je la jaro 1931.

Oni ne povas diri, ke respubliko estas fremda temo por mi. Tre zorge pensante pri la situacio pri nuna Hispanio, mi konkludis, ke la sola solvo por niaj problemoj estas, ke oni ekestu respublikon. Nia sistemo estas delonge korupta, kaj ĉi tiu bofilon de la Reĝo Johano Karlo II-an oni prienketas ure, multajn politikistojn ankaŭ oni prosekutas pro misuzo da povo, kaj nun hispanoj konsideras, ke inter siaj ĉi tiuj problemoj estas politikistoj. Sed **ne homoj, sed sistemo koruptas ekde sia kerno**. Sekve, oni bezonas novan politik-sistemon, novan konstitucion, kaj novan manieron regi. Lastan jaron mi jam pensis pri la problemo, kaj mi ĉi tiu verkis libreton pri tio. Mian libron mi titolis **Vivu la Respublikon!**, a

Je la tria ĉi tiu estas la venkanta (celante diri, tiu definitiva), pro tio, ke jam estis du respublikoj en Hispanio. La lastajn du numerojn de **Kajeroj el la Sudo** mi prezentis la du unuajn apitrojn de mia verko, kaj ĉi tiu ni prezentas la trian, en esperanta traduko. Mi esperas, ke la leganto uos la prezentadon de miaj ideoj pri la afero, ĉi tiu foje pri tio, kion fari kun reĝo en respubliko.

Pro tio, ke ni ne aperis la lastajn trifojn, ni inkluzivas ĉi tiu inumere kvar apitrojn de **La Faraono**, de Boleslaŭ Prus. Mi esperas, ke vi uos la legadon.

Depósito legal: Z-2398-88. Presejo: Copygraph.
ISSN 1607-6468

Parolas la prezidanto

Estimataj
geamikoj el
nia revuo.

La jaro 2013,
kiu us finas,
estas la jaro
de la malri uloj, kaj de
la vivo kun malespero.
Kapitalismo sukcesas
kaj la popolo perdas
siajn rajtojn.

Sed Esperanto estu la
lingvo de la libereco kaj
milito por la malri uloj,
ar ni volas ke nia
amikoj havos monon,
laboron, kaj esperon.

Klasbatalo da rigas
sed ni perdas la bata-
lon, pro tio, ke ni bezon-
as, ke homoj liberpen-
saj batalos kontra la
penso malprogresema,
kontra la nova klaso:
la ri uloj de la mondo.

ili ne estas nia amikoj ,
ili estas amikoj nur de
la nova Dio: la merkato.
Tiu **merkato** estas la
nova dio kaj la nova
religio, kiu havas multe
da adeptojn: la entre-
penistoj de la mondo,
la bankistoj, kaj falsaj
mecenatoj de la
mondo.

Ni estas malri uloj:
pensiuloj, sendungaj
laboristoj, anoj de
malgrandaj entrepenoj,
novalvenantoj al
laboristaro..., kaj ni la
esperantoj devas helpi
ilin.

ar Esperanto estas la
lingvo de la espero, kaj
in konsistigas la
esperantistoj, kiuj
batalas por bela ideo:
Esperanto.

Vivu la Respubliko!

El Katalunio venas mi...

El Katalunio venas mi servi la Re on, diras fama infankanto hispana. Sed kiam oni pri diskutis la aferon pri respubliko, oni demandis pri tio, kion fari pri la re o.

Tiuj, kiuj apogis La Trian Vojon de Respubliko venis el pli etika afero ol tiuj de la du anta aj respublikoj: iuj komprenis, ke la re o estas civitano, same kiel iuj aliaj, kun samaj rajtoj, kaj sekve li povas resti en Hispanio, kaj vo doni kiam oni vokus lin fari tion, same kiel iuj ali-aj. Li, aldone, devas honori la saman le on kiel iuj aliaj civitanoj, kaj sekve se ju isto vokos lin pri enketo pri afero kiujn li estas in-teresata parto, li devas veni en korton, same kiel iuj aliaj civitanoj de Hispanio. Same kiel politikistoj de la estinto, estanto kaj estonto.

Li anka povas forlasi la landon, kiam li volos, se ne estas justicka zo kontra li, same kiel iuj

aliaj civitanoj. Kaj oni garantias lian vivon, same kiel tiun de alia simpla civitano. ar la respubliko estas ies. E de la re o. E se oni ne plu agnoskas al li privilegion a aparta rajto pro lia naski o. En respubliko ni iuj laboras iun tagon, cele al defendi in, plibonigi in, por ke i estu pli justa sistemo por iuj. Kaj se estas monar ia partio, kiu pli bona ol re o por gvidi in?

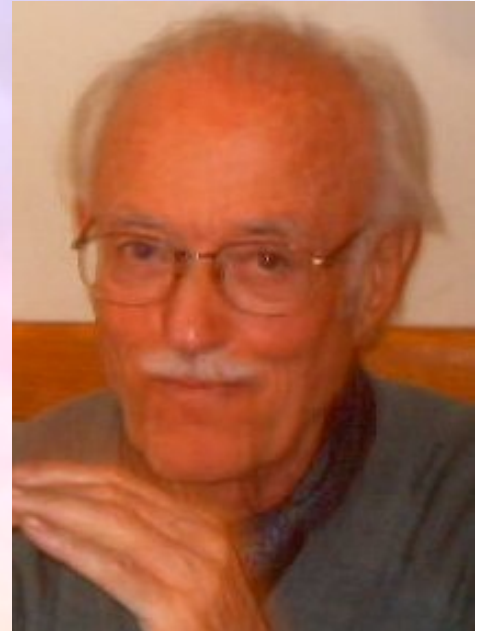
Marteno mortis!

E vi mem tre bone scias,
ke vi estas nekredanto:
stulta ol! ar vi kredas je la
homaro.

Vi, kiel gvidigilo proksimume e
haveno, iam e via posteno mi
alparolos vin, Marteno.

Elkore,

Maro.

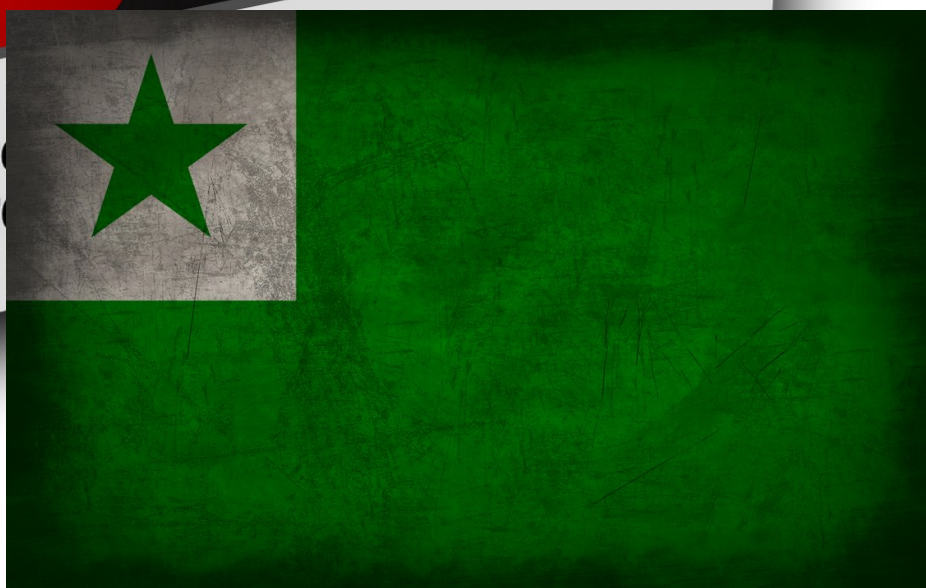

Esperantista de pro
por ser alguien
consecuente
Que sigue SUS
directrices,
porque le sale del alma...
y también de las narices.

Renacentista en mal año,
Quijote de Mancha
borrada
que anduviste entre el
rebaño
con la frente bien alzada.
Al vi, Marteno.
Maro.

La du amoj de Marteno

Marteno iam luktis pro justeco, kaj pro tio li militis en CNT kaj Esperanto.

La faraono

apitro 35^a

Post kelke da tagoj la princo sendis sian favoraton al Kama por inviti in en la palacon. Ŝi venis tuj en zorge kovrita portilo.

Ramzes akceptis in en aparta ĉambro.

—Mi estis—, diris ŝi
—foje vespere apud via domo.

—Ho, Astoret!—. ekkriis la pastrino. —Al kiu mi ŝuldas ĉi tiun plej altan favoron? Kaj kio malhelpis vin, nobla sinjoro, ke vi ne bonvolis alvoki vian sklavinon?

—Staris tie iaj brutoj; asirianoj, oni diras.

—Do via ekscelenco bonvolis veni vespere? Neniam mi kura ŝusupozi, ke nia estro estis kelke da paŝoj de mi, sub la libera ĉielo.

La princo ruĝiĝis. Kiel ŝi miris eksciinte, ke la princo dek vesperojn pasigis sub iaj fenestroj!

—Ĉu eble ĉi sciis ankaŭ pri tio? Igis tion ŝusupozi iaj ridetantaj lipoj kaj hipokrite mallevitaj okuloj.

—Do nun, Kama, —diris la princo—, ĉu vi akceptas me kaj vi asirianojn?

—Tio estas granda, sinjoro!—, ekkriis Kama.

—Tio estas reĝa boparenco, Sargon, kiu oferis dek talentoj al nia diino...

—Kaj vi repagos al li, Kama—, mokis la princo. -

—Kaj ĉar li estas tiel malavara sinjoro, la fenicaj dioj ne punos vin per morto.

—Kion vi diras, Sinjoro!—, respondis ŝi, kunmetante la manojn.

—Ĉu vi ne scias, ke azianoj, eĉ se ili trovas min en dezerto, ne levos la manon kontraŭ mi, eĉ se mi mem donus min al ili? Ili timas diojn.

—Pro kio do venas al vi ĉi tiu malbonodora..., ne, ĉi tiu pia aziano?

—Li invitas min transveturi en la templon de la babilona Astarte'.

—Kaj vi veturos..?

—Mi veturos se vi, sinjoro, ordonos—, respondis Kama kovrante la vizaĝon per la vualo.

La princo silente prenis ŝian manon. Liaj lipoj tremis.

—Ne tu ŝu min, sinjorfo—, mururetis ŝi humile.

—Vi estas mia monarĥo kaj apogo mia, same kiel de ĉiuj fenicianoj en ĉi tiu lando, sed..., vi estu kompatema.

La vicreĝo ellasis in kaj komencis paŝi en la ĉambro.

—Varmega tago, ĉu ne?—, diris ŝi. —Ekzistas, oni diras, landoj, kie en la monato Mei ĉi falas de la ĉielo teren blanka lanugo, kiu alii ĉi as en akvon kaj faras malvarmon. Kama, petu viajn diojn, ke ili sendu al mi iom da tiu lanugo!... Sed kion mi diras?... Se ili kovrus per ĉi la tutan Egipton, la tuta lanugo fariĝus akvo, sed ĉi ne malvarmigus mian koron...

Ĉar vi estas kiel la dia Amon, vi estas la suno, ka ĉi ta en homa figuro, respondis Kama. La mallumo forkuras de tie, kien vi turnas vian vizaĝon, kaj sub la brilo de viaj rigardoj kreskas la floroj...

La princo ree proksimiĝis al ŝi.

Sed estu kompatema, murmuretis ŝi. Vi ja estas bona dio, vi do ne povas fari malbonon al via pastrino...

La princo ree sin forgovis kaj skuis, kvazaŭ volante de eti de si foroni. Kama rigardis lin de sub siaj mal-levitaj palpebroj kaj nerimarkeble ekridetis.

Kiam la silento daŭris tro longe, ŝi demandis:

Vi ordonis alvoki min, sinjoro. Jen mi estas kaj mi atendas, ke vi proklamu al mi vian volon.

Jes, jes! ŝi, diris la princo, kvazaŭ vekigante.

Diru al mi, pastrino... Kiu estis tiu, tiel simila al mi, kiun mi vidis en via templo, tiam?...

Kama metis la fingron sur la lipojn.

Sankta mistero... ŝi, murmuretis ŝi.

Unu estas mistero, alio mal-permesita, respondis la princo. Mi almenaŭ eksciis, kiu li estas: homo aŭ spirito?

Spirito.

Tamen tiu spirito kantis sub viaj fenestroj?

Kama ekridetis.

Mi ne volas atenci la misterojn de via templo, diris la princo.

Vi promesis tion al Hiram, diris la pastrino.

Bone!... bone! ŝi, interrompis la ekscitita vic-reĝo.

Kaj tial mi parolos pri tiu ĉi miraklo nek kun Hiram, nek kun iu alia, sed kun vi. Do Kama, diru al la spirito aŭ homo, kiu tiel similas min, ke li plej baldaŭ forlasu Egipton kaj sin montru al neniuj. Ĉar..., en neniuj lando povas esti du kronprincoj.

Subite li ekfrapis sian frunton. Ŝi nun li parolis tiel por embarasi Kaman, sed en la lasta momento venis al li tute serioza penso:

Mi dezirus scii, diris li, severe rigardante Kaman, kial viaj samlandanoj montris al mi mian vivantan bildon? Ĉu ili volas averti min, ke ili havas por mi anstataŭulon? Vere, mirigas min ilia faro.

Kama falis al liaj piedoj.

Ho sinjoro! ŝi, murmuretis ŝi. Vi, kiu portas sur via brusto nian plej altan talismanon, ĉu vi povas supozi, ke fenicianoj faras ion por via malutilo? Konsideru nur..., Se danĝero minacus vin, aŭ se vi volus trompi viajn malamikojn, ĉu tia homo ne estus utila? Nur tion fenicianoj volis montri al vi en la templo...

La princo pensis momenton kaj levis laŭtulojn.

Jes, diris li al ŝi. Se mi bezonus ies ĉirmon! Sed ĉu fenicianoj pensas, ke mi mem ne sufiĉas al mi? En tia okazo ili elektus al si malbonan protektanton.

Sinjoro, murmuretis Kama, ĉu vi ne scias, ke Ramzes Granda havis, krom sia propra figuro, ankoraŭ du aliajn por la malamikoj? Tiuj du reĝoj ombroj pereis, kaj li vivis.

Fine, sufiĉe, interrompis la princo. Por ke la popoloj de Azio sciu, ke mi estas favora por ili, mi destinas, Kama, kvin talentojn por ludoj je la honoro de Astoret', kaj multekostan pokalon por la templo. Ankoraŭ hodiaŭ vi ricevos ion.

Li adiaŭis la pastrinon per movo de la kapo.

Kiam ŝi foriris, nova fluo de pensoj ekregis lin.

Vere, ruzaj estas fenicianoj. Se tiu ĉi mia vivanta bildo estas homo, ili povas doni lin al mi kiel multvaloran donacon, kaj mi farus miraklojn, kiajn oni eble neniam vidis en Egipto. La faraono loĝas en Memfiso kaj samtempe montras sin en Teboj aŭ Tanis! La faraono marŝas kun la armeo Babilonon, Asirianoj tien kolektas laŭ efajn fortojn, kaj samtempe la faraono kun alia armeo prenas Ninivon... Mi pensas, ke asirianoj estus tre mirigitaj per tia okazo.

Kaj ree vekigante ŝin en lia surda malamo al la potencaj azianoj, kaj ree vidis sian triumfan aron, traveturantan la batalan kampon, plenan de asiriaj kadavroj, kaj korbojn daŭtrantaj manoj.

Nun la milito fariĝis por lia animo tiel necesa, kiel la pano por la korpo. Ne sole li povis per ŝin irigi Egipton, plenigi la trezorejon kaj akiri eternan gloron,

sed ankaŭ li povis satigi, is nun senkonscian, hodiaŭ potence vekitan instinkton detrui Asirion.

is kiam li ne vidis ĉi tiujn batalistojn kun densaj barboj, li ne pensis pri ili. Sed hodiaŭ ili ĉenis lin. Malvaste estis al li kun ili en la mondo, kaj iu devis cedi: ili aŭ li.

Kian rolon ludis en la nuna stato de lia animo Hiram kaj Kama..? Tion li ne komprenis. Li sentis nur, ke li devas havi militon kontraŭ Asirio, kiel migranta birdo sentas, ke en la monato Paŭono ĉi devas forflugi al la nordo.

La pasio de la milito rapide ekregis la princon. Li malpli parolis, malpli ofte ridetis, dum la festenoj sidis medite, kaj samtempe pli kaj pli ofte pasigis la tempon kun la armeo kaj aristokrataro. Vidante la favorojn, kiujn la vic-reĝo veris sur tiujn, kiuj portas armilojn, la nobelaj junuloj, ĉe pli aĝaj homoj komencis sin enskribi en la regimentojn. Tio altiris la atenton de la sankta Mentezufis, kiu sendis al Herhor jenan leteron:

De la alveno de Asirianoj en la urbon Pi-Bast la kronprinco estas ekscitita, kaj lia kortego havas batalemajn inklinojn. Ili trinkas kaj ludas ostojn kiel antaŭe, sed ĉiuj forĉetis delikatajn vestojn kaj perukojn kaj malgraŭ la terura varmego portas soldatajn kufojn kaj kamizolojn. Mi timas, ke tia arma preteco povas ofendi la noblan Sargonon.

Herhor tuj respondis:

Ne malutilas, ke nia virinintanta nobelularo ekamis la militajn aferojn, en la tempo kiam venis asirianoj: ili havos pli bonan opinion pri ni. La plej nobla vic-reĝo, inspirita kredeble de la dioj, divenis, ke ĉiuste nun oni devas sonorigi la glavojn, kiam ni havas ĉe ni la senditojn de tiel batalema popolo.

Mi estas certa, ke tiu ĉi brava konduto de nia junularo igos Sargonon pripensi kaj faros lin pli cedema en la traktato.

La unuan fojon, de kiam ekzistis Egipto, juna princo trompis la viglecon de la pastroj. Verdire, staris post li fenicianoj kaj la ĉelita de ili sekreto

pri la traktato kun Asirio, kion la pastroj tute ne suspektis.

Fine, la plej bona masko por la kronprinco antaŭ la suspektemaj altranguloj estis la moviĝemo de lia karaktero. ĉiuj memoris, kiel facile en la pasinta jaro li ĉetis sin de la manovroj apud Pi-Bailos en la kvietan bienon de Sara, kaj kiel en la lasta tempo li flamiĝis vice al festenoj, administraj okupoj, pieco, por fine reveni al la festenoj. Kaj tial neniu, ekster Tutmozis, kredus, ke la ĉiĉano ĉiema junulo havas ian planon, ian celon, kiun li penos atingi kun nevenkebla obstino.

ĉi tiun fojon oni ne bezonis longe atendi pruvojn de la ĉiĉano ĉiĉemo de la gustoj de Ramzes.

En Pi-Baston, malgraŭ la varmego, venis Sara kun la tuta kortego kaj filo. ĉi estis iom pala, la infano iom malsaneta al laca, sed ambaŭ havis tre belan aspekton.

La princo estis ravita. En la plej bela parto de la palaco ĉiardeno li elektis por Sara domon kaj preskaŭ ĉiutajn tagojn sidis ĉe la lulilo de sia filo.

La festenoj, manovroj kaj malĉiĉojaj meditoj de Ramzes estis metitaj flanken; la sinjoroj de lia sekvantaro devis trinki kaj amuzi ĉi solaj, ili baldaŭ demetis la glavojn kaj surmetis plej elegantajn vestojn. La ĉiĉano ĉiĉo de la kostumo estis por ili tiom pli necesa, ke la princo po kelke da ili kondukadis en la loĉejon de Sara, por montri al ili sian infanon; sian filon...

Rigardu, Tutmozis ĉiĉi, diris li foje al la favorato, kiel bela infano; vera roza folieto, kaj el tio devas iam elkreski homo, el tia nenio! ĉi tiu roza birdido iam paŭos, parolos, ĉi ĉi lernos la saĉon en la pastraj lernejoj.

ĉi vi vidas liajn manetojn, Tutmozis? ĉi, kriis la ravita Ramzes. ĉi Ekmemor bone ĉi tiujn delikatajn manetojn, por rakonti pri ili iam, kiam mi donacas al li regimenton kaj ordonos porti post mi mian hakilon. Kaj tio estas mia filo, mia propra filo!

Ne estas mirige, ke kiam tiel parolis la sinjoro,

liaj korteganoj agreni is, ke ili ne povas fari i vartistinoj, e nutristinoj de la infano, kiu havis nenian dinastiajn rajtojn, estis tamen la unua filo de la estonta faraono.

Sed tiu idilio tre balda fini is, ar i ne estis dezirinda por fenicianoj.

Foje la nobla Hiram venis en la palacon kun granda sekvantaro de komercistoj, sklavo kaj malri aj egiptanoj, al kiuj li donadis la almozon, kaj haltinte anta la princo, diris:

Favora nia sinjoro! Por doni pruvon, ke via koro estas malfermita anka por ni, azianoj, vi donacis al ni kvin talentojn, por aran i ludojn je la honoro de Astarte. Via volo estas plenumita; ni preparis la ludojn, kaj nun ni venas petegi vin, ke vi bonvolu honori ilin per via eesto.

Parolante tion i la grizhara tira princo ekgenuis anta Ramzes kaj sur ora plado donis al li oran losilon de la lo io en la cirko. Ramzes volonte akceptis la inviton, kaj la sanktaj pastroj Mefres kaj Mentezufis tute ne oponis, ke la princo partoprenu en la soleno por la honoro de Astarte.

Anta io Astarte' , diris la nobla Mefres al Mentezufis, same kiel la aldea Istar, estas nia Izido. Due, se ni permesis al azianoj konstrui templon sur nia tero, decas de tempo al tempo esti entila al iliaj dioj.

Ni e havas la devon fari malgrandan entila on al Fenicianoj post nia traktato kun Asirio! , intermetis ridante la nobla Mentezufis.

Je la kvara horo post la tagmezo la princo kun la nomaro kaj efaj oficiroj iris en la cirkon, kiu estis konstruita en la ardeno de Astarte'. Tio estis rinda loko, irka ita de barilo alta kiel du homoj, kaj e la barilo estis multe da se oj kaj benkoj, amfiteatre metitaj. La konstrua o ne posedis tegmenton; sed super la lo ioj estis pendigitaj diverskoloraj tukoj, kvaza papiliaj flugiloj, kiujn oni surver is per parfuma akvo kaj movis por malvarmigi la aeron.

Kiam la vic-re o aperis en la lo io, Azianoj kaj

Egiptanoj, kolekti intaj en la cirko, akceptis lin per la ta aklamo. Poste la spektaklo komenci is per procesio de muzikistoj, kantistoj kaj dancistinoj.

La princo rigardis irka si. Li havis e la dekstra flanko la lo ion de Hiram kaj de la plej eminentaj Fenicianoj, maldekstre la lo ion de la feniciaj pastroj kaj pastrinoj, inter kiuj Kama, okupanta unu el la anta aj se oj, altiris al si la atenton per sia ri a vesto kaj beleco. i havis diafanan veston, ornamitan per diverskoloraj broda oj, orajn braceletojn sur la brakoj kaj kruoj, kaj sur la kapo rubandon kun lotusa floro, arte faritan el multekostaj tonoj.

Kama kun la kunuloj respekte salutis la princon kaj sin turnis al la maldekstra lo io. i komencis vivan interparoladon kun fremdulo de bela kresko kaj kun grizi antaj haroj. La fremdulo kaj liaj kunuloj havis la barbojn kaj harojn, plektitajn en malgrandajn harligojn.

Ramzes, kiu venis en la cirkon preska rekte de sia filo, estis bonhumora. Sed kiam li ekvidis, ke Kama parolas kun iu fremdulo, forlasis lin la gajeco.

u vi ne scias , demandis li Tutmozison kiu estas la grandulo, kiun amindumas la pastrino?

Tio estas uste la fama babilona piligrimo, la nobla Sargon.

Li ja estas maljunulo! , diris la princo.

Sendube li estas pli maljuna ol ni amba , sed li estas bela homo.

u tia barbaro povas esti bela! , indignis la princo. Mi estas certa, ke li odoras sebon.

Amba eksilentis: la princo de kolero, Tutmozis de timo, ke li kura is la di homon, kiu ne pla is al lia sinjoro.

Dume en la areno spektaklo sekvis spektaklon. Aperis unuj post aliaj: gimnastikistoj, dresistoj de serpentoj, dancistoj, onglitoj kaj arlekenoj; iujn akceptis la publiko per la taj krioj.

Sed la vic-re o estis malgaja. En lia animo reveki is la pasioj, dormigitaj por unu momento: malamo al

Asirianoj kaj aluzo pro Kama.

Kiel povas i tiu virino, pensis li, amindumi tiun i maljunan homon, kiu havas viza on de l' koloro de tanita ha to, nigrajn maltrankvilajn okulojn kaj barbon de kapro?

Nur unu fojon la princo turnis pli vivan atenton al la areno.

Eniris kelke da nudaj aldeanoj. La plej a a metis en la teron tri mallongajn lancojn, la pintojn supren, kaj per movoj de l' manoj dormigis la plej junan. Poste la aliaj prenis lin sur la manojn kaj metis sur la lancojn tiel, ke unu subtenis lian kapon, dua la dorson, tria la piedojn.

La dormanta estis rigida, kvaza ligno. Tiam la maljunulo faris super li ankora kelke da movoj per la manoj kaj eltiris la lancon, subtenantan la piedojn. Post momento li eltiris tiun, sur kiu ku is la dorso, fine forpu is la lastan, sur kiu estis apogita la kapo.

Kaj en klara tago, anta kelke da miloj da eestantoj la dormanta aldeano, sen iu ajn apogo, ekpendis horizontale en la aero, kelke da metroj super la tero. Fine la maljunulo pu is lin teren kaj vekis.

En la cirko ekregis mirego. Neniu kura is krii a apla di. Nur el kelkaj lo ioj oni etis florojn.

Ramzes anka miris. Li klinis sin al la lo io de Hiram kaj murmuretis al la maljuna princo:

Anka tiun i miraklon vi povus fari en la templo de Astarte'?

Mi ne konas iujn misterojn de niaj temploj , respondis li konfuzita, sed mi scias, ke aldeanoj estas tre lertaj.

Tamen ni iuj vidis, ke la junulo pendis en la aero.

Se oni ne etis sur nin sor on , diris Hiram kaj perdis sian bonan humoron.

Post mallonga interakto, dum kiuj en la lo iojn de la altranguloj oni disportis fre ajn florojn, malvarman vinon kaj kukojn, komenci is la efa parto de la spektaklo, la batalo de la bovoj.

e la sonoj de trumpetoj, tamburoj kaj flutoj oni

enkondukis en la arenon fortikan bovon, kun tuko sur la kapo, por ke li vidu nenion. Poste enkuris kelke da nudaj homoj, armitaj per lancoj kaj unu kun mallonga glavo.

La princo donis signon. La kondukantoj forkuris, kaj unu el la armitaj de iris de l' bovo la tukon. La besto kelke da momentoj staris kvaza surdigita, poste li komencis persekuti la lancistojn, kiuj incitis lin per pikado.

i tiu vana batalo da ris dekkelkon da minutoj; la homoj turmentis la bovon, kiu a mante kaj sangante stari is sur la postaj piedoj kaj persekutis sur la tuta areno la malamikojn, sed neniun povis kapti.

La princo enuante, anstata la arenon rigardis la lo ion de la feniciaj pastroj. Kaj li vidis, ke Kama, proksimi inte al Sargon, vive parolis kun li. La asiriano man is in per la rigardo, kaj i ridanta kaj hontanta jen murmuretis al li, sin klinante tiel, ke iaj haroj miksi is kun la haregoj de la barbaro, jen sin deturnis de li, ajnigante koleron.

Ramzes sentis doloron en la koro. La unuan fojon okazis al li, ke virino anta li donis sian preferon al alia viro. Kaj preska al maljunulo, al Asiriano!...

Dume inter la publiko eksonis murmuro. Sur la areno la homo, armita per glavo, ordonis, ke oni ligu lian maldekstran manon al la brusto, la aliaj preparis siajn lancojn, kaj oni enkondukis alian bovon.

Kiam unu el la armitaj viroj de iris la tukon de liaj okuloj, la bovo sin turnis kaj irka rigardis, kvaza volante kalkuli la kontra ulojn. Poste li mallevis la kapon kaj de sub la palpebroj observis la movojn de la atakantoj.

En la komenco la lancistoj singarde teliris de la flankoj por lin piki. Sed kiam la besto staris iam senmova, ili kura i is kaj komencis preterkuri anta liaj okuloj, pli kaj pli proksime.

La bovo ankora pli mallevis la kapon, sed li staris kvaza enigita en la teron. La publiko komencis ridi, sed subite ia ojo alii is en krion de teruro. La bovo elektis momenton, saltis anta en, trafis la

lanciston kaj per unu bato de la kornoj etis lin supren.

La homo falis teren kun frakasitaj piedoj, kaj la bovo ekgalopis en la alian parton de la areno kaj ree haltis en defenda sintenado.

La lancistoj irka is lin kaj komencis inciti, dume enkuris cirkaj servistoj por levi la vunditan, kiu emis. La bovo, malgra duobligitaj piko de la lancoj, staris senmove; sed kiam la tri servistoj prenis sur la ultrojn la svenintan lanciston, kiel uragano li etis sin sur la grupon, renversis ilin kaj komencis terure piedbati.

Tumulto ekregis inter la publiko: la virinoj ploris, la viroj insultis ka etis sur la bovon ion, kion ili havis en la manoj. Sur la arenon komencis fali bastonoj, tran iloj, e tabuloj de l' benkoj.

Tiam alkuris al la furioza besto la homo kun la glavo. Sed la lancistoj perdis la kapon kaj ne sufi e lin helpis, la bovo do renversis lin kaj komencis persekuti la aliajn.

Afero vidata neniam is nun en la cirkoj: sur la areno ku is kvin homoj, la aliaj forkuris de la besto, kaj la publiko kriegis de kolero a teruro.

Subite, io eksilentis, la spektatoroj levi is kaj sin klinis el siaj lokoj, la terurita Hiram pali is kaj disetendis la manojn... Sur la arenon, el la lo io de la altranguloj, elsaltis du: la princo Ramzes kun levita glavo kaj Sargon kun mallonga hakilo.

La bovo, kun mallevita kapo kaj etendita vosto, kuris irka la areno, en nubo de polvo. Li kuris rekte al la princo. Sed kvaza forpu ita de la majesto de la re a infano, li preterpasis Ramzeson, sin etis sur Sargonon kaj... falis sur la loko. La lerta kaj gigante forta asiriano faligis lin per unu bato de la hakilo inter la okulojn.

La publiko kriegis de l' ojo kaj komencis uti florojn sur Sargonon kaj sur lian oferon. Ramzes kun la levita glavo staris mirigita kolera, rigardante, kiel Kama el iris florojn de siaj najbaroj por eti ilin sur la asirianon.

Sargon indifere akceptis la signojn de la admiro de l' publiko. Li tu egis la bovon per la mano por konvinki i, u li vivas ankora , kaj poste proksimi is kelke da pa oj al la princo, diris ion en sia lingvo kaj salutis lin kun memestimo de granda sinjoro.

Sanga nebulo pasis anta la okuloj de Ramzes: li volonte trapikus per sia glavo la bruston de la venkinto. Sed li ekregis sin, pensis momenton kaj, demetinte de sia kolo oran enon, donis in al Sargon.

La Asiriano ree sin klinis, kisis la enon kaj metis in sur sian kolon. La princo, kun ru aj kaj bluaj makuloj sur la viza o, sin direktis al la pordeto, tra kiu eniradis sur la arenon la aktoroj, kaj profunde humiligita, forlasis la cirkon, apla data de la publiko.

apitro 36^a

Estis jam la monato Tot (fino de junio, komenco de julio). En la urbo Pi-Bast kaj iaj irka a oj komencis malgrandi i la alfluo de la popolo pro la varmego. Sed en la kortego de Ramzes oni seninterrompe amuzi is kaj parolis pri la okazo en la cirko.

La korteganoj la dis la kura on de l' princo, la mallertuloj admiris la forton de Sargon, la pastroj kun seriozaj mienoj murmuretis, ke tamen la kronprinco ne devus sin miksi en la batalon kontra la bovoj. Por tio ekzistas aliaj homoj, pagataj kaj tute ne uantaj publikan estimon.

Ramzes a ne a dis la diversajn opiniojn, a ne atentis ilin. En lia memoro fiksi is du epizodoj de la batalo: la asiriano for iris de li la venkon super la bovo kaj amindumis Kaman, kiu tre favore akceptis liajn entila ojn.

ar ne konvenis venigi al si la fenician pastrinon, Ramzes do foje sendis al i leteron, en kiu li sciigis, ke li volas vidi in kaj demandis, kiam i lin akceptos. Per la sama sendito Kama respondis, ke i atendos

lin vespere.

Apena aperis la steloj, la princo elglitis el sia palaco en plej granda sekreto (la lia opinio) kaj iris al Kama.

La ardeno de Astarte estis preska malplena, precipe irka la domo de l' pastrino. La domo estis silenta kaj brulis en ĝi apena kelke da lumoj.

Kiam la princo nekura e ekfrapis, la pastrino mem malfermis al li. En la malluma vestiblo ĝi kisis liajn manojn, murmuretante, ke ĝi estus mortinta, se li tiam en la cirko estus vundita de la furioza besto.

Sed nun vi devas esti trankvila, de l' momento kiam savis min via amanto...

Kiam ili eniris en lumigitan ambron, la princo rimarkis, ke Kama ploras.

Kion tio signifas? , demandis li.

Deturnis sin de mi la koro de mia estro , diris ĝi. Kaj eble prave.

La kronprinco komencis maldol e ridi.

Vi do jam estas lia amatino, a nur estas fari onta, vi sankta filino?

Amatino? Neniam! Sed mi povas fari ĝi edzino de tiu terura homo.

Ramzes salte levi ĝis de la se o.

Ĉu mi dormas? , ekkriis li, a ĉu Set etis sur min malbenon? Vi, pastrino, kiu gardas la fajron e la altaro de Astarte' kaj sub timo de morto devas resti virga, ĉu vi edzini ĝas? Vere la fenicia mensogemo estas pli malbona, ol oni rakontas!

A skultu min, sinjoro , respondis ĝi, vi ante la larmojn, kaj kondamnu, se mi tion meritas. Sargon volas min preni kiel edzinon, kiel unuan edzinon. La nia regularo, pastrino en tre esceptaj okazoj povas fari ĝi edzino, sed nur de viro de re a sango. Sargon estas boparencio de la re o Assar...

Kaj ĉu vi edzini ĝos kun li?

Se la plej alta konsilantaro de l' tiraj pastroj ordonos al mi, kion mi povos fari? , respondis ĝi, ree dronante en larmoj.

Kaj per kio Sargon povas interesi ĝi tiun konsilantaron? , demandis Ramzes.

Ĝi ajnas, ke li ĝi in tre interesas , respondis ĝi kun sopiro. Fenicion, oni diras, asirianoj estas prenontaj, kaj Sargon estos ilia satrapo.

Vi frezezi ĝis , ekkriis la princo.

Mi diras, kion mi scias. En nia templo jam duan fojon komenci ĝas pre oĝ, por deturni de Fenicio la malfeli on... La unuan fojon ni pre ĝis anta via alveno al ni, sinjoro...

Kial ree nun?

Ĝar anta kelke da tagoj, oni diras, venis Egipton aldea pastro Istubar kun leteroj; en kiuj la re o Assar nomas Sargonon sia ambasadoro kaj rajtigito por traktato pri anekso de Fenicio.

Sed mi... , interrompis la princo.

Li volis diri: "Mi scias nenion", sed li haltis. Li komencis ridi kaj respondis:

Kama, mi uras al vi je la honoro de mia patro, ke asirio ne prenos Fenicion. Ĉu tio sufi ĝas?

Ho sinjoro!, sinjoro! , ekkriis ĝi, falante al liaj piedoj.

Nun mi esperas, ke vi ne fari ĝos edzino de ĝi tiu vulgarulo?

Oh! , diris ĝi sin skuante de abomeno. Ĉu vi povas demandi?

Kaj vi estos mia , murmuretis la princo.

Ĉu vi do volas mian morton? , respondis ĝi terurita. Se vi tion deziras, mi estas preta.

Mi volas, ke vi vivu , murmuretis la pasia princo, ke vi vivu, apartenante al mi.

Tio ne estas ebla.

Kaj la plej alta konsilantaro de la tiraj pastroj?...

Ĉi povas nur edzinigi min...

Vi ja eniros en mian domon.

Se mi eniros tien ne kiel via edzino, mi mortos. Sed mi estas preta..., eĉ ne vidi la morgaĵan sunon.

Estu trankvila, respondis serioze la princo. Sendan ĉion estas tiu, kiu akiris mian favoron.

Kama ree ekgenuis antaŭ li.

Kiel tio povas fariĝi? demandis ŝi, kunmetante la manojn.

Ramzes estis tiel ekscitita, ke li jam forgesis pri sia rango kaj pri siaj devoj, ke li estis preta promesi al la pastrino edzino. Malhelpis lin ne la prudento, sed la sekreta instinkto.

Kiel tio estas ebla? Kiel tio estas ebla? ŝi murmuretis. Kama manĝante lin per la okuloj kaj kisante liajn piedojn.

La princo levis sin, sidiĝis malproksime de ŝi kaj respondis kun rideto:

Kiel tio estas ebla? Mi tuj klarigos al vi. Mia lasta profesoro, antaŭ kiam mi fariĝis plena aĝo, estis maljuna pastro, kiu konis multajn strangajn historiojn el la vivo de la dioj, reĝoj, pastroj, eĉ de la simplaj oficistoj kaj kamparanoj. Ĝuste tiu maljunulo, fama per sia pieco kaj mirakloj, mi ne scias kial, ekstreme ne amis la virinojn, eĉ timis ilin. Kaj tial plej ofte li priskribis la virinan trompemon kaj foje por pruvi, kian povon vi havas super la vira gento, li rakontis al mi sekvantan historion:

Juna kaj malriĉa skribisto, ne havanta en la sako eĉ kupran utenon, sed nur hordean platan kukon, migris el Teboj en Malsupran Egipton por trovi okupon. Oni diris al li, ke en ĝuste tiu parto de la regno loĝas la plej riĉaj sinjoroj kaj komercistoj, kaj se lin favoros la sorto, li povas trovi oficon, kiu riĉigos lin.

Li iris sur la bordo de Nilo (li ne havis monon por pagi lokon sur la ŝipo) kaj pensis:

Kiel ne antaŭ zorgemaj estas la homoj, kiuj heredinte de siaj patroj unu talenton, du, eĉ dek

talentojn, ne pligrandigas la trezoron per komercado aŭ pruntado por procentoj, sed malparas sian riĉaĵon oni ne scias por kio? Mi, se mi havus unu draĵon... unu draĵo estas tro malmulte... sed se mi havus unu talenton, aŭ pli bone pecon da tero, mi pligrandigus ĝin iujare, kaj ĉe la fino de mia vivo mi estus tiel riĉa, kiel la plej riĉa nomaro.

"Sed kion fari?", diris li kun sopiro. "La dioj, oni vidas, protektas nur la malsaĵulojn, kaj min la saĝo plenigas de la peruko ĉi la nudaj kalkanoj. Kaj se en mia koro kaŝiĝas grajno de malsaĝo, ĝi estas la jena: vere mi ne scius malpari la riĉaĵon, mi eĉ ne scius, kiel entrepreni tiel sendian faron?"

Tiel meditante, la malriĉa skribisto preterpasis domon, antaŭ kiu sidis homo ne juna, ne maljuna, kun tre penetrema rigardo, kiu atingis ĉi la fundo de la koro. La skribisto, saĝa kiel cikonio, tuj komprenis, ke tio devas esti iu dio, kaj salutinte lin diris:

Mi salutas vin, respektinda posedanto de ĉi tiu domo, kaj mi malĝojas, ke mi ne havas vinon nek viandon kaj ne povas dividi ilin kun vi, por montri al vi, ke mi respektas vin kaj keio, kion mi posedas, apartenas al vi.

La entileco de la juna skribisto plaĉis al Amon, ĉar tio estis li en homa figuro. Rigardante lin, li demandis:

Pri kio vi pensis, irante ĉi tien? Ĉar mi vidas la saĝon sur via frunto, kaj mi apartenas al la nombro de tiuj, kiuj kolektas la vortojn de la vero, kiel la perdriko tritikon.

La skribisto eksopiris.

Mi pensis, diris li, pri mia mizero kaj pri la senprudentaj riĉuloj; kiuj, oni ne scias por kio kaj kiel, malparas riĉaĵojn.

Kaj ĉu vi ne malparus?, demandis la dio, konservante la homan figuron.

Ekrigardu min, sinjoro, diris la skribisto. Mi havas trupleajn ŝifonojn kaj mi perdis la sandalojn

sur la vojo, sed la papiruson kaj inkujon mi iam portas kun mi, kiel la propran koron. Ĉar levi ante kaj kuŝi ante, mi ripetas, ke pli bona estas malriĉa saĝo, ol riĉa malsaĝo.

Se do mi estas tia, se mi povas esprimi miajn pensojn per du skribmanieroj kaj fari plej malsimplan kalkulon, se mi konas iujn kreskaĵojn kaj iujn bestojn, kiuj ajn estas sub la ĉielo, ĉu vi povas supozi, ke mi, kiu posedas tian saĝon, estus kapabla malpari riĉaĝon?

La dio ekmeditis kaj diris:

Via elokventeco fluas rapide, kiel Nilo apud Memfiso, sed se efektive vi estas tiel saĝa, skribu al mi dumanieroj: Amon.

La skribisto prenis inkujon kaj penikon kaj en daŭro de nelonga tempo skribis dumanieroj: Amon, kaj tiel klare, ke eĉ mutaj kreaĵoj haltadis, por honorigi la sinjoron.

La dio estis kontenta kaj aldonis:

Se vi estas same lerta en la kalkuloj, kiel en la skribado, faru kalkulon en sekvanta komerca afero: se por unu perdriko oni donas al mi kvar kokinajn ovojn, kiom da kokinaj ovojn oni devas doni al mi por sep perdrikoj?

La skribisto kolektis tonetojn, metis ilin diversmaniere kaj antaŭ la subiro de l' suno respondis, ke sep perdrikoj valoras dudek ok kokinajn ovojn.

La ĉiopova Amon ekridetis, ke li vidas antaŭ si tiel eksterordinaran saĝulon kaj diris:

Mi vidas, ke vi parolis veron pri via saĝo. Se vi montros vin same persista en la virto, mi faros, ke vi estos feliĉa ĝis la fino de l' vivo, kaj post la morto viaj filoj metos vian ombron en belan tombon. Kaj nun diru al mi: kian riĉaĝon vi deziras, kiun vi ne sole ne malparos, sed eĉ pligrandigos?

La skribisto falis al la piedoj de l' kompatema dio kaj respondis:

Se mi posedus almenaŭ ĉi tiun terdomon kaj

kvar mezurojn da tero, mi estus riĉa.

Bone, ĉu, diris la dio, sed antaŭe ĉirkaŭrigardu, ĉu ĉi tio sufiĉos al vi?

Li alkondukis lin al la terdomo kaj daŭrigis:

Jen vi havas ĉi tie kvar kufojn kaj antaŭtukojn, du tukojn por malbona vetero kaj du parojn da sandaloj. Ĉi tie vi havas fajrujon, tie benkon, sur kiu oni povas dormi, pistilon por la tritiko kaj vazon por la pasto.

Kaj ĉi tio? ĉu, demandis la skribisto, montrante figuron, kovritan per tolo.

Ĉi tion solan vi ne devas tui, alie vi perdos la tutan riĉaĝon.

Ah, ekkriis la skribisto, ĉi tio povas stari mil jarojn, kaj mi ne tuos ĝin... Kun permeso de via moŝto: kian bienon oni vidas tie?

Kaj li klinis sin tra la fenestro de la terdomo.

Saĝaj estas viaj vortoj, ĉu, diris Amon. Ĉar tio estas bieno, kaj eĉ tre bela. Ĉi tie havas vastan domon, kvardek mezurojn da tero, dekelkon da brutoj kaj dek sklavojn. Se vi preferus posedi tiun bienon.

La skribisto falis al la piedoj de l' dio.

Ĉu ekzistas, ĉu, diris li, tia homo sub la suno, kiu ne preferus tritikan bulkon, ol hordean?

A ĉi tie, Amon diris miraklan vorton, kaj tuj ili troviĝis en vasta bona domo.

Vi havas ĉi tie, ĉu, diris la dio, skulptitan liton, kvin tablojn dek seĝojn. Vi havas ĉi tie broditajn vestojn, kruĉojn kaj glasojn por vino, olean lampon kaj portilon.

Kaj kio estas tio? ĉu, demandis la skribisto, montrante figuron kovritan per muslino, starantan en angulo.

Tion solan, ĉu, diris la dio, ne tui, alie vi perdos la tutan riĉaĝon.

Eĉ se mi vivus dek mil jarojn ekkriis la skribisto

mi ne tu os in!... ar mi opinias, ke post la sa o plej bona estas la ri a o.

Sed kion oni vidas tie? demandis li post momento, montrante grandan palacon en ardeno.

Tio estas princaj bienoj , respondis la dio. Palaco, kvincent mezuroj da tero, cent sklavoj kaj kelkcento da brutoj. Tio estas grandaj bienoj, sed se vi pensas, ke via sa o sufi os por...

La skribisto ree falis al la piedoj de Amon, ver ante larmojn de ojo.

Ho sinjoro! , kriis li. Kie estas tia frenezulo, kiu ne preferus barelon da vino, ol glason da biero?

Viaj vortoj estas vortoj de l' sa ulo, kiu solvas plej malfacilajn kalkulojn , diris Amon.

Li diris la grandan miraklan vorton, kaj ili amba kun la skribisto trovi is en la palaco.

Vi havas i tie , diris la bona dio, man o ambron, en i oritajn kanapojn kaj se ojn, inkrustitajn per diverskolora ligno. Malsupre estas kuirejo por kvin kuiristoj, provizejo, kie vi trovos iajn viandojn, fi ojn kaj kukojn, fine kelo kun plej bonaj vinoj. Vi havas i tie dormo ambron kun movebla tegmento, per kiu la sklavoj malvarmigis vin dum via dormo. Mi turnas vian atenton al la lito, kiu estas el cedra ligno kaj sin apogas sur kvin leonaj piedegoj, el arte fandita bronzo. Vi havas i tie vestejon, plenan de tolaj kaj atlasaj vestoj, kaj en la kestoj vi trovos ringojn, enojn kaj braceletojn...

Kaj kio estas i tio? , demandis la skribisto, montrante figuron, kovritan per vualo, brodita per oraj kaj purpuraj fadenoj.

uste tio, kion vi devas eviti , respondis la dio. Se vi tu os in, via grandega ri a o estos perdita. Kaj vere mi diras al vi, ke nemulte da similaj bienoj ekzistas en Egipto. Mi devas ankora aldoni, ke en la trezorejo ku as dek talentoj da oro kaj da multvaloraj tonoj.

Mia estro! , ekkriis la skribisto. Permesu al

mi starigi sur la unua loko en i tiu palaco vian oran statuon, anta kiu trifoje iutage mi bruligos incenson.

Sed tion evitu!... respondis Amon, montrante la figuron, kovritan per vualo.

Mi devus perdi la sa on kaj esti pli senprudenta, ol sova a porko, por kiu la vino valoras tiom, kiom la elver a o j , diris la skribisto. La figuro en la vualo povas pentofari i tie cent mil jarojn, kaj mi ne tu os in, se tia estas via volo.

Memoru, ke vi perdus ion! ekkriis la dio kaj malaperis.

La skribisto, radianta de feli o, komencis promeni tra sia palaco kaj elrigardi tra la fenestroj. Li vizitis la trezorejon, pesis la oron en la manoj: i estis peza; li rigardis la tonojn: ili estis veraj. Li ordonis alporti al si man a on: tuj enkuris sklavoj, banis lin, razis kaj surmetis al li delikatajn vestojn.

Li sate man is kaj trinkis, kiel neniam anta e: lia malsato kuni is kun la bonegeco de la man a o j en mirindan guston. Li bruligis parfumojn anta la statuo de Amon kaj ornamis in per fre aj floroj. Poste li sidi is e la fenestro.

En la korto blekis paro da evaloj, jungitaj al skulptita kale o. En alia loko aro da homoj kun lancoj kaj retoj trankviligis ashundojn, kiuj brulis de deziro kuri al la aso. Anta la grenejo skribisto akceptis grenon de terkulturistoj, anta la stalo alia skribisto akceptis kalkulojn de estro de pa tistoj.

En malproksimo oni vidis olivan arbaron, alta on kovritan de vinberoj, tritikajn kampojn, kaj ie dense dissemitajn daktilarbojn.

Vere! , diris li al si, mi estas hodia ri a tiel, kiel mi tion meritas. Sole tio mirigas min, ke mi povis tiel longe vivi en mizero kaj malestimo! Mi devas anka konfesi, ke mi dubas, u mi povos pligrandigi i tiun grandegan ri a on, ar mi ne bezonas pli multe kaj mi ne havos tempon por zorgi pri spekulacioj.

Li tamen komencis enui en la ambroj, li do rigardis la ardenon, irka veturis la kampojn,

parolis kun la servistoj, kiuj falis teren antaŭ li, kvankam ili estis tiel vestitaj, ke ankoraŭ hieraŭ li kun respekto kisus iliajn manojn. Sed ĉar ankaŭ tie li enuis, li do revenis en la palacon, kaj rigardis sian provizejon kaj kelon, kaj la meblojn en la ĉambroj.

Tio estas bela, diris li al ŝi, sed pli belaj estus mebloj el pura oro, kaj vazoj el multekostaj ŝtonoj.

Liaj okuloj sin turnis senvole al la angulo, kie staris la figuro, kovrita per brodita vualo kaj..., sopiris.

Sopiru, sopiru! pensis li prenante parfumon, por bruligi ĝin antaŭ la statuo de Amon.

Li estas bona dio, pensis li, kiu atas la bonajn ecojn de la saŭuloj, eĉ nudpiedaj, kaj estas justa por ili. Kiel belan riĉaŭon li donis al mi!... Vero estas, ke ankaŭ mi honoris lin, skribante dumaniere lian nomon: Amon, sur la pordo de la terdomo. Kaj kiel bele mi kalkulis al li: kiom da kokinaj ovojn li ricevos por sep perdrikoj? Pravaj estis miaj majstroj, dirante, ke la saŭlo eĉ al la dioj malfermas la buŝon.

Li ekrigardis ree en la angulon. La figuro kovrita per la vualo ree eksopiris.

Mi dezirus scii, diris al ŝi la skribisto, kial mia amiko Amon malpermesis al mi tuŝi tiun malgrandan objekton, kiu staras tie en la angulo? Estas vero, ke por tia riĉaŭo li havis rajton meti kondiĉojn, sed mi ne farus tion al li. Ĉar se la tuta palaco estas mia propra oĝo, se mi povas uzi ĝin en ĉi, kial mi ne povus tuŝi tion?

Oni diras tiel: malpermesite estas tuŝi ĝin! Sed estas permesite vidi!

Li proksimiĝis al la figuro, demetis singarde la vualon, rigardis: io tre bela. Kvazaŭ bela juna knabo, sed ne knabo... Tio havis longajn harojn ĉi la genuoj, delikatajn trajtojn kaj rigardon, plenan de dol eco.

Kio vi estas?, diris li al la figuro.

Mi estas virino, respondis la figuro per tiel penetrema voĉo, ke ŝi trapikis lian koron, kiel fenicia ponardo.

Virino?, pensis la skribisto. Pri tio mi lernis nenion en la pastra lernejo.

— Ĉu virino?, ripetis li. Kaj kion vi havas ĉi tie?

Tio estas miaj okuloj.

Okuloj? Kion vi povas vidi per tiaj okuloj, kiuj povas fandi ĝin de plej malforta lumo?

Miaj okuloj ne estas kreitaj, por ke mi rigardu, sed por ke vi ilin rigardu, respondis la figuro.

Strangaj okuloj, diris al ŝi la skribisto, pasante tra la ĉambro.

Li ree haltis antaŭ la figuro kaj demandis:

Kaj kion vi havas ĉi tie?

Tio estas mia buŝo.

Pro dioj! vi mortos de malsato, ekkriis li, ĉar per tiel malgranda buŝo oni ne povas satmanĝi!

Ŝi ne estas kreita por manĝado, respondis la figuro, sed por ke vi kisu ĝin.

Kisi?, ripetis la skribisto, ankaŭ tion mi ne lernis ĉe la pastroj... Kaj kio estas tio?

Tio estas miaj manetoj.

Manetoj?... Bone, ke vi diris al mi, ke tio estas manetoj, ĉar per tiaj manetoj vi ne povus fari ion, eĉ melki afinon.

Miaj manoj ne estas por laborado.

Por kio do?, ekmiris la skribisto, disigante ĝiajn fingrojn.

Kiel mi viajn, diris la kronprinco; karesante la malgrandan manon de la pastrino.

Por kio do estas faritaj tiel belaj manoj?, demandis la skribisto la figuron.

Por ĉirkaŭ preni vian kolon.

Vi volas diri: por preni je la nuko?, ekkriis la terurita skribisto, kiun la pastroj ĉiam prenis je la nuko, kiam li estis vergota.

Ne je la nuko, sed jen tiel

Kaj ĉirkaŭ prenis ĝin da rigis la princo lian

kolon, jen tiel... (Li irka is la sian per la manoj de l' pastrino.)

Sinjoro, kion vi faras?... murmuretis Kama.
Tio ja estas mia morto...

Estu trankvila , respondis la princo , mi nur montras al vi, kion tiu figuro faris kun la skribisto...

Subite ektemis la tero, la palaco malaperis, malaperis la hundoj, evaloj kaj sklavoĵoj. La alta o kovrita de vinberoj fari is tonego, la olivarboj -- dornujoj, kaj la tritiko -- sablo.

La skribisto, kiam li rekonscii is en la brakoj de sia amatino, komprenis, ke li estas sama mizerulo, kia li estis hiera sur la strato. Sed li ne beda ris siajn ri a ojn, ar li havis virinon, kiu amis kaj karesis lin.

Do io malaperis, sed i ne malaperis ekkriis naive Kama.

La kompatema Amon lasis in al li por konsolo diris la princo.

Ah, Amon do estas kompatema nur por la skribistoj! , respondis Kama. Sed kion signifas i tiu historio?

Divenu. Cetere vi a dis, kion la mizera skribisto forlasis por la kisoj de virino...

Sed tronon li ne forlasus , interrompis la pastrino.

Kiu scias? Se oni tre petus lin , murmuretis pasie Ramzes.

Ho ne! , ekkriis Kama, el irante sin el lia irka preno. La tronon li ne forlasu, ar tiam kio restus de liaj promesoj por Fenicio!

Ili amba rigardis fikse unu la alian longe... longe... En i tiu momento la princo eksentis kvaza vundon en la koro kaj el tiu vundo kvaza forkuris iu sento. Ne la pasio, ar la pasio restis, sed la respekto, kredo al Kama.

Strangaj estas i tiuj Fenicianinoj, pensis la princo: oni povas frenezi pro ili, sed oni ne povas al ili konfidi!

Li sentis sin laca kaj adia is Kaman. Li irka rigardis

la ambron, kvaza ne povante in forlasi, kaj forirante diris al si:

Tamen vi estos mia kaj la feniciaj dioj ne mortigos vin, se ili zorgas pri siaj temploj kaj pastroj!

Apena Ramzes forlasis la palacon de Kama, en la ambron de la pastrino enkuris juna Greko, tre bela kaj tute simila al la egipta princo. Furiozo brulis sur lia viza o.

Likon! , ekkriis Kama terurite. Kion vi faras i tie?...

Malnobla vipero! , respondis la Greko per sonora vo o. Unu monato ne pasis ankora de la vespero, kiam vi uris, ke vi amas min, ke vi forkuros kun mi Grekujon, kaj jam vi etas vin al la kolo de alia amanto. u mortis la dioj, u forkuris de ili la justeco?

Freneza aluzulo , interrompis la pastrino, vi mortigos min...

Certe, mi mortigos vin, ne via toni inta diino. Per tiuj i manoj , kriis li, etendante la fingrojn, kvaza ungegojn. Mi sufokus vin, se vi fari us amatino.

Kies?.

u mi scias?... Ver ajne de amba : de la maljuna asiriano kaj de la princido, al kiu mi frakosas la kapon, se li vagados i tie... Princo!... Li havas iujn virinojn de la tuta Egipto... kaj li deziras ankora fremdajn pastrinojn... La pastrinoj estas por la pastroj, ne por la fremduloj...

Kaj vi, u vi ne estas fremda por ni? , diris i fiere.

Vipero!... eksplodis ree la Greko. Mi ne povas esti fremda por vi, ar mi oferas al viaj dioj mian vo on, per kiu ornamis min la dioj... Kaj kiom da fojoj kun helpo de mia persono vi trompis la malsa ajn azianojn, ke la kronprinco sekrete ali is al via religio?...

Silentu!... Silentu!... siblis la pastrino, fermante al li la bu on per la mano.

Io sor a devis esti en ia tu o, ar la Greko tuj

trankvili is kaj komencis paroli malpli la te:

A skultu, Kama. Baldaŭ en Sebenika golfo alborde osi ĉi tiu, direktata de mia frato. Penu aranĝi, ke la ĉefpastrino sendu vin en la urbon Pitu, de kie ni fine forkuros en la nordan Grekujon, en tian lokon, kiu ne vidis ankoraŭ Fenicianojn...

Li ekvidos ilin, se mi kaŝos min tien, interrompis la pastrino.

Se unu haro falus de via kapo, murmuretis la furioza Greko, mi uras, ke Dagon..., ke ĉiuj ĉi tieaj fenicianoj pagos ĉi tiun per siaj kapoj, aŭ morta os en la minejoj! Ili ekscios, kion povas Greko.

Kaj mi, mi diras al vi, respondis la pastrino per sama voĉo, ke antaŭ kiam mi ne kolektos dudek talentojn, mi ne moviĝos de ĉi tie.

Kie vi prenos la reston?

Donos ĉi tiun al mi Sargon kaj la kronprinco.

Sargon, mi konsentas, sed la princon mi ne volas!...

Malsa aŭ Likon, ĉu vi ne vidas, kial plaĉas al mi iom ĉi tiu junulo?. Li rememorigas vin.

La Greko tute trankviliĝis.

Bone, bone!, murmuris li. Mi komprenas, ke kiam virino povas elekti inter la kronprinco kaj tia kantisto kiel mi, mi ne bezonas timi... Sed mi estas aluza kaj vivega, mi do petas vin, ne permesu al li intima ojn.

Li kisis ĉi tiun, elglitis el la ĉambro kaj malaperis en la malluma ardeno.

Kama etendis post li la kunpremitan pugnon.

Malnobla arlekeno!, murmuretis ŝi, kiu apena povus esti ĉi mi kantanta sklavo...

kapitro 37^a

Kiam en la sekvinta tago Ramzes venis viziti sian filon, li trovis Saran dronantan

en larmoj. Li demandis pri la kaŭzo. En la komenco ŝi respondis, ke nenio estas al ĉi tiu, poste ke ŝi estas malŝarĝita, fine ŝi falis al la piedoj de Ramzes kun granda ploro.

Sinjoro..., sinjoro mia!, murmuretis ŝi. Mi scias, ke vi ne amas min plu, sed almenaŭ evitu la danĝeron...

Kiu diris al vi, ke mi ne amas vin plu?, demandis la princo kun miro.

Vi ja havas tri novajn virinojn en via domo..., fraŭlinojn de alta deveno.

Jen kio.

Kaj vi kuras en danĝeron por kvara, por perfida Fenicianino.

La princo konfuziĝis. De kie Sara povis ekscii pri Kama kaj diveni, ke ŝi estas perfida?.

Kiel la polvo englitas en keston, tiel malnoblaj novaĵoj penetras, en plej trankvilajn domojn, diris Ramzes. Kiu parolis al vi pri la Fenicianino?.

Malbona antaŭdiro kaj mia koro.

Ekzistas do ĉi antaŭdiroj?

Teruraj! Ĉu maljuna pastrino eksciis, oni diras, el kristala globo, ke ni ĉiuj pereos dank' al fenicianoj, almenaŭ mi kaj..., mia filo!, eksplodis Sara.

Kaj vi, kiu kredas la Solan, Jehovon, vi timas la babiladon de iu malsa aŭ maljunulino, eble intrigantino?... Kie estas via granda Dio?

Mia Dio estos nur mia, kaj tiuj estas viaj, mi do devas respekti ilin.

Ĉu la maljunulino do parolis al vi pri fenicianoj? demandis Ramzes.

Ĉi antaŭdiro diris al mi jam antaŭe, ankoraŭ apud Memfiso, ke mi devas min gardi de fenicianino respondis Sara. Sed nur ĉi tie ĉiuj parolas pri ĉi tiu fenicia pastrino. Ĉu mi scias, eble nur deliras mia kapo, plena de agrego. Oni eĉ diris, ke se ne influos ĉi tiuj sorĉoj, vi ne estus saltinta tiam,

sinjoro, en la arenon... Ah, se la bovo vin mortigus!... Ankora hodiaŭ, kiam mi pensas pri la malfeliĉo, kiu povis vin trafi, mia koro glaciĝas.

Ridu tion, Sara, interrompis gaje la princo. Kiun mi levas ĉi mi, staras tiel alte, ke neniu timo devas lin atingi... Tiom malpli malsa aj nova oĝo.

Kaj la malfeliĉo? Ĉu ekzistas sufiĉe alta monto, kien ne atingus ĉi la sago?...

La patrineco lacigis vin, Sara, diris la princo, kaj la varmego konfuzas viajn pensojn, jen kial vi malĝojas sen kaŭzo. Estu trankvila kaj gardu mian filon. La homo, diris li medite, kiu ajn li estas: feniciano aŭ greko, povas malutili al esta oĝo, similaj al li, sed ne al ni, kiuj estas la dioj de ĉi tiu mondo.

Kion vi diris pri greko?... Kia greko?, demandis maltrankvile Sara.

Ĉu mi diris: greko?... Mi scias nenion pri tio. Eble tia vorto elglitis el mia buŝo, aŭ eble vi malbone aŭdis.

Li kisis Saran kaj sian filon kaj adiaĉis ilin. Sed li ne forpelis la maltrankvilon.

Fine oni devas diri al si, ke en Egipto neniu sekreto povas resti kaŝita. Min spionas la pastroj kaj miaj korteganoj ĉie ĉiam, kiam ili estas ebriaj aŭ nur ajnigas, kaj Kaman gardas la serpentaj pupiloj de Fenicianoj. Se ili ankoraŭ ne kaŝis ĉi de mi, kredeble ili ne multe zorgas pri ĉi la virto. Cetere kontraŭ kiu?... Kontraŭ mi, al kiu ili mem malkovris la trompojn de sia templo!... Kama apartenos al mi... Ili tro bezonas min... Ili ne volos altiri sur sin mian koleron.

Post kelke da tagoj venis al la princo la sankta pastro Mentezufis, la helpanto de la nobla Herhor en la milita ministrejo. Ramzes, rigardante la palan vizaron kaj mallevitajn okulojn de l' profeto, divenis, ke ankaŭ li jam scias pri la Fenicianino. Eble eĉ de sia pastra vidpunkto li volos riproĉi lin. Sed Mentezufis ĉi tiun fojon ne tuŝis la korajn aferojn

de la princo.

Kun oficiala mieno salutinte la princon, la profeto sidiĝis sur la montrita al li loko kaj diris:

El la memfisa palaco de la sinjoro de l' eterneco oni sciigis al mi, ke en la lasta tempo venis Pi-Baston la granda aldea pastro Istubar, la kortega astrologo kaj konsilisto de la nobla reĝo Assar.

La princo volis suflori al Mentezufis la celon de la vojaĝo de Istubar, sed li mordis la lipojn kaj silentis.

La glora Istubar, daŭrigis la pastro, kunportis dokumentojn, laŭ kiuj Sargon, la boparenco kaj satrapo de la reĝo Assar, estas nomita ambasadoro kaj rajtigito de ĉi tiu potenca monarĥo.

Ramzes apenaŭ sukcesis haltigi ridan eksplodon. La seriozeco, kun kiu Mentezufis bonvolis malkovri parton de la sekretoj, jam de longe konataj de la princo, plenigis lin per gajeco kaj malestimo.

Do ĉi tiu prestidigitatoro, pensis la kronprinco, e ne antaŭsentas en sia animo, ke mi konas ĉiujn iliajn friponaĵojn?

La nobla Sargon kaj la respektinda Istubar, daŭrigis Mentezufis, ĉiros Memfison por kisi la piedojn de lia sankteco. Sed antaŭe via ekscelenco, kiel la vic-reĝo, bonvolos favore akcepti la altrangulojn kaj ilian sekvantaron.

Tre volonte, respondis la princo, kaj profitante la okazon, mi demandos ilin: kiam Asirio pagos al ni la malnovajn tributojn?

Via ekscelenco farus tion?, demandis la pastro, rigardante liajn okulojn.

Antaŭio tion! Nia trezorejo bezonas tributojn! Mentezufis subite leviĝis de la seĝo kaj per solena kvankam mallaŭta voĉo diris:

Anstataŭanto de nia sinjoro kaj de l' disdonanto de la vivo, en la nomo de lia sankteco mi malpermesas al vi paroli kun iu ajn pri la tributoj, kaj precipe kun Sargon, Istubar aŭ iu ajn de ilia

sekvantaro.

Pastro , diris li, anka levi ante, per kia rajto vi parolas al mi per la tono de superulo?

Mentezufis disigis la vestojn kaj demetis de l' kolo eneton, sur kiu estis unu el la ringoj de l' faraono.

La vic-reo atente in rigardis, pie kisis kaj redoninte al la pastro respondis:

Mi plenumos la ordonojn de lia sankteco, mia patro kaj sinjoro.

Amba ree sidi is, kaj la princo demandis la pastron:

u via ekscelenco ne povus klarigi al mi: kial Asirio ne devas pagi al ni la tributojn, kiuj per unu fojo eltirus la trezorejon el la embaraso?

ar ni ne havas fortojn por devigi Asirion pagi al ni la tributojn respondis malvarme Mentezufis.

Ni havas cent dudek mil soldatojn, kaj Asirio preska tricent mil. Mi diras tion al via ekscelenco tute konfidencie, kiel al alta tata oficisto.

Mi komprenas. Sed kial la milita ministrejo, en kiu vi servas, malgrandigis nian bataleman armeon je sesdek mil homoj?

Por pligrandigi je dek du mil talentoj la enspezojn de lia sankteco , diris la pastro.

Bone! Diru al mi, via ekscelenco , da rigis la princo, por kia celo Sargon veturas al la piedoj de l' faraono?

Mi ne scias.

Sed kial mi ne devas scii, mi, la kronprinco.

ar ekzistas tatakaj sekretoj, kiujn konas apena kelke da tatakaj efoj.

Kaj kiujn povus ne koni e mia plej respektinda patro?

Certe , respondis Mentezufis, ekzistas aferoj, pri kiuj povus ne scii e lia sankteco, se li ne posedus la plej altajn pastrajn benojn.

Stranga afero! , diris la princo post pripenso. Egipto apartenas al la faraono, tamen povas okazi en la tato aferoj, nekonataj al la faraono?... Klarigu tion al mi, via ekscelenco.

Egipto estas anta io, kaj e sole kaj ekskluzive la propra o de Amon diris la pastro. Estas do necese, ke nur tiuj konu la plej altajn sekretojn, al kiuj Amon malkovras siajn planojn kaj volon.

La princo a skultante havis la saman impreson, kvaza oni turnus lin sur lito, plena de ponardoj kaj sub kiu oni krom tio bruligus fajron.

Mentezufis volis levi i, la princo haltigis lin.

Ankora unu vorton! , diris li dol e. Se Egipto estas tiel malforta, ke oni ne povas e paroli pri la asiriaj tributoj...

Li malfacile spiris.

Se i estas tiel mizera , da rigis li, kian garantion ni havas, ke asirianoj ne atakos nin?

De tio oni povas sin anta gardi per traktatoj , respondis la pastro.

Ne ekzistas traktatoj por la malfortaj! , diris la kronprinco, svingante la manon. Ne irmos la limojn ar entaj tabuloj, kovritaj per traktatoj, se post ili ne stari os lancoj kaj glavoj!...

Kaj kiu diris al via ekscelenco, ke e ni ili ne stari os tie?

Vi mem. Cent dudek mil homoj devas cedi anta tricent mil. Kaj se Asirianoj unu fojon venus en nian landon, en Egipto restus nur dezerto.

Se ili venus al ni, iliaj ostoj neniam revidus ilian teron!... Ni armigus la tutan nobelularon, laboristajn regimentojn, e krimulojn en la minejoj... Ni elprenus la trezorojn el iuj temploj... Asirio renkontus kvincent mil egiptajn batalistojn...

Ramzes estis ravita de la patriota eksplodo de l' pastro. Li kaptis lian manon kaj diris:

Do se ni povas havi tian armeon, kial ni ne atakas Babilonon? u la granda batalisto Nitager

en la ordeno de Astarte, la popolo povus kredi, ke la kronprinco klinas sian oreilon al la fenicia kredo... Malsupra Egipto estas jam preska preta forlasi la malnovajn diojn... Kia miksa o de nacioj!

Post kelke da tagoj la nobla Sargon oficiale sciigis al la princo sian rolon de asiria ambasadoro kaj petis pri egipta sekvantaro, kiu kondukus lin kun plena sendanereco kaj honoroj al la piedoj de lia sankteco.

La princo lasis lin du tagojn atendi la respondon kaj destinis la adiencon post novaj du tagoj. La Asiriano, kiu kutimis al la orienta malrapideco en la vojoj kaj aferoj, tute ne agreniis kaj ne perdis la tempon. Li trinkis de la mateno ĝis la vespero, ludis ostojn kun Hiram kaj aliaj aziaj riuloj, kaj dum liberaj momentoj, same kiel Ramzes, elglitis al Kama.

Tie, kiel homo plia kaj praktika, por ĉiu vizito li faris al la pastrino riulojn donacojn. Siajn sentojn al ili esprimis jene:

Kama, kial vi restas en Pi-Bast kaj malgrasias? Dum vi estos juna, amuzos vin la servado ĉe la altaroj de la diino Astarte; sed kiam vi maljuniĝos, mizera sorto atendas vin. Oni de iros de vi la multekostajn vestojn, sur vian lokon oni prenos plijunan pastrinon, kaj vi, por havi plenmanon da rostita hordeo, devos antaŭ diri la sorton al flegistinoj.

Mi, da rigis Sargon, se la dioj por puno kreus min virino, mi preferus mem esti akuintino, ol flegistinojn.

"Tial mi parolas al vi, kiel homo saĝa, forlasu la templon kaj aliĝu al mia haremo. Mi donos por vi dek talentojn en oro, kvardek bovinojn kaj cent mezurojn da tritiko. La pastroj en la komenco timos la punon de la dioj, por pli multe trompe ricevi de mi. Sed ĉar mi ne aldonos ĉe unu draĝmonplu, eble nur kelke da afinoj, ili do faros solenan diservon kaj tuj aperos al ili la iela Astarte, kiu liberigos vin de viaj uraj promesoj, se mi aldonos ankoraŭ oran enon al pokalono.

Kama, al skultante liajn opiniojn, de rido mordis la lipojn, kaj li da rigis:

Sed se vi veturos kun mi Ninivon, vi fariĝos granda sinjorino. Mi donos al vi palacon, portilon, servistinojn kaj sklavojn. Dum unu monato vi veros sur vin pli multe da parfumoj, ol vi oferas ĉi tie dum la tuta jaro al la diino. Kaj kiu scias? Ĉi, konkludis li, eble vi plaĝos al la reĝo Assar, kaj li volos preni vin en sian haremon? En tia okazo vi estus feliĉa, kaj mi ricevus ĉion, kion mi elspozos por vi.

En la tago, destinita por la adienco de Sargon, antaŭ la palaco de la kronprinco staris la egipta militistaro kaj popolamaso, avida je spektakloj.

Ĉirkaŭ la tagmezo, dum la plej granda varmego aperis la asiria sekvantaro. Antaŭe iris policistoj, armitaj per glavoj kaj bastonoj, post ili kelke da nudaj kuruloj kaj tri rajdantoj. Tio estis trumpetistoj kaj heroldo. Ĉe ĉiu vojkruco la trumpetistoj ludis signalon, kaj post ili la heroldo proklamis per granda voĉo:

Jen proksimiĝas la ambasadoro kaj rajtigito de la potenca reĝo Assar, Sargon, boparenco de la reĝo, sinjoro de grandaj bienoj, venkinto en bataloj, estro de provincoj. Popolo, konvene honoru lin, kiel amikon de lia sankteco, la monarĥo de Egipto!...

Post la trumpetistoj rajdis dekelko da asiriaj kavaliroj, en pintaj apoj, jakoj kaj malvastaj pantalonoj. Iliaj persistemaj ĉevaloj kun longaj haregoj havis sur la kapoj kaj brustoj kuprajn kirasojn, similajn al fiava skvamo.

Poste iris la piedistaro en kaskoj kaj en manteloj longaj ĝis la tero. Unu malgranda taĉmento estis armita per pezaj bastonegoj, dua per arkoj, tria per lancoj kaj ŝildoj.

Post la soldatoj iris la ĉevaloj, veturiloj kaj portiloj de Sargon, ĉirkaŭitaj de servistoj en vestoj blankaj, ruĝaj, verdaj... Poste aperis kvin elefantoj kun portiloj sur la dorsoj: sur unu rajdis Sargon, sur alia la aldea pastro Istubar.

La procesion fermis ree soldatoj piedirantaj kaj rajdantaj kaj la terura asiria muziko: trumpetoj, tamburoj, ladoj kaj flutoj.

La princo Ramzes, irka ita de l' pastroj, oficiroj kaj nobeluloj, vestitaj diverskolore kaj riĉe, atendis la ambasadoron en la granda aŭdiena salono, kiu estis malfermita de ĉiuj flankoj. La kronprinco estis gaja, li sciis, ke Asirianoj portas donacojn, kiuj al la okuloj de la egipta popolo povas ajni tributoj. Sed kiam en la korto li ekadis la grandan voĉon de la heroldo, la danta la potencon de Sargon, la princo malĉoĝis. Kaj kiam atingis lin la proklamo, ke la reĝo Assar estas amiko de l' faraono, li ekkoleris. Liaj naztruoĵ vastiĝis kiel ĉe furioza bovo, la okuloj ekbrilis. Vidante tion, la oficiroj kaj nobeluloj komencis fari minacajn mienojn kaj ordigi la glavojn. La sankta Mentezufis rimarkis ilian malkontentecon kaj ekkriis:

En la nomo de lia sankteco mi ordonas al la nobeluloj kaj oficiroj akcepti la noblan Sargonon kun respekto, kiu konvenas por la ambasadoro de la granda reĝo!...

La kronprinco sulkigis la brovojn kaj komencis malpacience paŝi sur la estrado, sur kiu staris lia vic-reĝo. Sed la disciplinitaj oficiroj kaj nobeluloj kvietiĝis, sciante, ke oni ne povas ĉerchi kun Mentezufis, la helpanto de la milita ministro.

Dume en la korto la grandegaj, peze vestitaj asiriaj soldatoj stariĝis en tri vicoj kontraŭ la duone nudaj kaj lertaj egiptaj. Unu flanko rigardis la alian, kiel aro de tigroj rinoceranaron. En la koroj de unuj kaj de l' aliaj bruletis la malnova malamo. Sed la komando superregis la malamon.

En ĉi tiu momento penetris la elefantoj, akre eksonis la asiriaj kaj egiptaj trumpetoj, la soldatoj levis la armilojn supren, la popolo falis sur la vizaĵojn, kaj la asiriaj senditoj, Sargon kaj Istubar malsupreniris el la portiloj teren.

En la salono la princo Ramzes sidiĝis sur seĝo sub baldakeno, kaj ĉe la eniro aperis la heroldo.

Plej nobla sinjoro! , li turnis sin al la kronprinco.

La ambasadoro kaj rajtigito de la granda reĝo Assar, la glora Sargon kaj lia kunulo, la pia profeto Istubar, deziras saluti kaj honori vin, la vic-reĝon kaj posteulon de la faraono, kiu vivu eterne!

Petu la gastojn, ke ili eniru kaj ĉoĝigu mian koron per sia vido respondis la princo.

Kun bruo kaj tinto eniris en la salonon Sargon, en longa verda vesto, dense brodita per oro. ĉe lia flanko, en neĉe blanka mantelo, paŝis la pia Istubar, kaj post ili elegante vestitaj asiriaj sinjoroj portis la donacojn por la princo.

Sargon proksimiĝis al la estrado kaj diris asirie, kion tuj ripetis tradukisto egipte:

Mi, Sargon, generalo, satrapo kaj boparenco de la plej potenca reĝo Assar, venas saluti vin, vic-reĝo de la plej potenca faraono, kiel signon de eterna amikeco oferi al vi donacojn.

La princo apogis la manojn sur la genuoj kaj sidis senmova, kiel statuoj de liaj reĝaj antaŭuloj.

Tradukisto , diris Sargon, ĉu vi malbone ripetis al la princo mian ĉentilan saluton?

Mentezufis, staranta apud la estrado, sin klinis al la princo.

Sinjoro , murmuretis li, ĉu la nobla Sargon atendas favoran respondon.

Do respondu al li , eksplodis la princo, ĉu per kiu rajto li parolas al mi, kvazaŭ al egalulo?

Mentezufis konfuziĝis, kio ankoraŭ pli kolerigis la princon, kies lipoj komencis tremi kaj okuloj brili. Sed la ĉaldeano Istubar, kiu komprenis la egiptan lingvon, diris rapide al Sargon:

Ni falu sur la vizaĵojn!

Kial mi devas fali sur la vizaĵon? , demandis Sargon kun indigno.

Falu, se vi ne volas perdi la favoron de nia reĝo, eble ĉe la kapon.

Dirinte tion, Istubar kuŝiĝis per tuta sia longo,

kaj apud li Sargon.

Kial mi devas kuŝi sur mia ventro antaŭ tiu ĉi flavbekulo? murmuris li.

Ĉar li estas la vic-reĝo, respondis Istubar.

Ĉu mi ne estis vic-reĝo de mia sinjoro?

Sed li estos reĝo, kaj vi ne.

Pri kio disputas la senditoj de la plej potenca reĝo Assar, demandis la tradukiston Ramzes, kiun jam forlasis lia kolero.

Pri tio, ĉu ili devas prezenti al via ekscelenco la donacojn, destinitajn por la faraono, aŭ nur tiujn, kiuj estas senditaj por vi, respondis lerte la tradukisto.

Kontraŭe, mi deziras vidi la donacojn por lia sankteco, diris la princo, kaj mi permesas al la senditoj levi ĝin.

Sargon leviĝis, ruĝa de kolero al ĉiokamare, kaj sidiĝis sur la planko, krucinte la kruojn.

Mi ne sciis, ekkriis li, ke mi, la boparencino kaj rajtigito de la granda reĝo Assar, estos devigita per miaj vestoj vi ĉi la polvon de ĉi planko de la egipta vic-reĝo!

Mentezufis, kiu komprenis asirie, ordonis tuj alporti du benkojn, kovritajn per tapiĉoj, sur kiuj sidiĝis: la malfacile spiranta Sargon kaj la trankvila Istubar.

Iom spirinte, Sargon ordonis alporti al si grandan vitran pokalon, talan glavon, kaj alkonduki al la perono du ĉevalojn, kun oraj seloj. Kiam oni plenumis lian ordonon, li leviĝis kaj kun saluto diris al Ramzes:

Mia sinjoro, la reĝo Assar, sendas al vi, princo, du belegajn ĉevalojn, kiuj portu vin ĉiam al la venko. Li sendas al vi pokalon, el kiu ĉiam la ĉelo fluu en vian koron, kaj glavon, kian vi ne trovos ekster la armilejo de la plej potenca monarĥo.

Li eltiris el la ingo sufiĉe longan glavon, brilantan kvazaŭ arĝento, kaj komencis fleksi ĝin per la

manoj. La glavo fleksiĝis kvazaŭ arko, kaj poste subite rektiĝis.

Vere! mirakla armilo... diris la princo.

Se vi permesos, vic-reĝo, mi montras al vi ankoraŭ unu ĉevalon, diris Sargon, kiu povante sin glori per la asiriaj armiloj, bonegaj por la tiamaj tempoj, forgesis pri la kolero.

La ĉefa postulo, unu el la egiptaj oficiroj eltiris sian bronзан glavon kaj tenis ĝin kvazaŭ por atako. Sargon levis sian talan glavon, ekbatis kaj fortranĝis pecon de la armilo de ĉi kontraŭulo.

En la salono eksonis murmuro de mirego, ruĝo aperis sur la vizaĝo de Ramzes.

Ĉi tiu fremdulo, pensis la princo, forprenis de mi la bovon en la cirko, volas edziĝi kun Kama kaj montras al mi armilon, kiu tranĉas niajn glavojn, kvazaŭ rabotaĵojn!

Li eksentis ankoraŭ pli grandan malamon al la reĝo Assar, al ĉiuj Asirianoj ĝenerale, kaj precipe al Sargon.

Malgraŭ tio li penis ekregi sin kaj kun la tuta entileco petis la ambasadoron, ke li bonvolu montri al li la donacojn por la faraono.

Tuj oni alportis grandegajn kestojn el bonodora ligno, el kiuj la superaj asiriaj oficistoj elprenis pecojn de riĉaj tofoj ornamitaj per figuroj, pokalojn, kruojn, talajn armilojn, arkojn el kornoj de sovaĝa kapro kaj ĉildojn, inkrustitajn per multvaloraj ŝtonoj.

Sed la plej bela donaco estis la modelo de la palaco de la reĝo Assar, farita el oro kaj arĝento.

Ĉi havis aspekton de kvar konstruaĵoj, metitaj unu sur la alia, el kiuj ĉiu estis ĉirkaŭita per densa kolonaro, kaj anstataŭ tegmento posedis terason.

Ĉiun eniron gardis leonoj aŭ bovoj kun homaj kapoj. Ĉe ambaŭ flankoj de la ĉi turo staris statuoj de la tributanoj de ĉi reĝo, portantaj donacojn; ĉe ambaŭ flankoj de la ponto estis plej diversaj skulptitaj ĉevaloj. Sargon forpuŝis unu muron de la modelo, kaj aperis riĉaj ambroj, plenaj de netakseblaj objektoj. Plej grandan miregon kaŭzis

la a diena salono, kie estis malgrandaj figuroj, prezentantaj la re on sur alta trono, liajn korteganojn, soldatojn kaj tributanojn, kiuj honoris lin.

La tuta modelo havis la longon de du homoj, kaj alton preska de homa kresko. Egiptanoj murmuretis, ke i tiu donaco de la re o Assar valoras cent kvindek talentojn.

Kiam oni forportis la paka ojn, la vic-re o invitis amba senditojn kaj ilian sekvantaron al festeno, dum kiu la gastoj ricevis ri ajn donacojn. Ramzes ne limigis sian entilecon, kaj kiam unu el liaj virinoj ekpla is al Sargon, li donacis in al la ambasadoro, kompreneble post ia konsento kaj post la permeso de ia patrino.

Li do estis entila kaj malavara, sed lia frunto ne sereni is. Kiam Tutmozis demandis: u ne bela estas la palaco de la re o Assar? , la princo respondis:

Pli belaj ajnus al mi iaj ruinoj en la cindroj de Ninivo...

La Asirianoj dum la festeno estis tre sobraj. Malgra la multaj vinoj ili malmulte trinkis kaj ankora malpli kriis. Sargon e unu fojon ne eksplodis de rido, kiel li kutimis ordinare; li kovretis la okulojn per la palpebroj kaj profunde meditis en sia animo.

Nur la du pastroj, la aldeano Istubar kaj la Egiptano Mentezufis estis trankvilaj, kiel homoj, kiuj posedas la scion de la estonteco kaj estas iaj estroj.

apitro 38^a

Post la festeno e la vic-re o Sargon restis ankora en Pi-Bast, atendante el Memfiso la leterojn de la faraono, kaj samtempe inter la oficiroj kaj nobeluloj komencis irka iri strangaj famoj.

Fenicianoj rakontis, kompreneble sub la sigelo de la plej granda sekreto, ke la pastroj, oni ne scias kial, ne nur liberigis Asirion de la malnovaj tributoj,

ne nur nuligis ilin por iam, sed anka , por faciligi al Asirianoj ian nordan militon, faris kun ili pacan traktaton por longaj jaroj.

La faraono , rakontis fenicianoj e pli malsani is, eksciinte pri la cedo, faritaj al la barbaroj. La princo Ramzes agreni as kaj mal ojas, sed amba devas cedi al la pastroj, ar ili ne estas certaj pri la sentoj de la nobelularo kaj armeo.

Tio plej multe indignigis la egiptan aristokrataron.

Kiel murmuretis inter si la dronantaj en la uldoj, — sinjoroj..., la dinastio ne konfidas al ni plu..? Do la pastroj firme decidis malhonorigi kaj ruinigi Egipton? ar estas ja klare, ke se Asirio havas ie militon en la malproksima nordo, uste oni devas ataki in kaj per la akiroj relevi la malri an re an trezorejon kaj la aristokrataron.

Tiu a alia el la junaj sinjoroj kura is demandi la kronprincon: kion li pensas pri la asiriaj barbaroj? La princo silentis, sed la brilo de liaj okuloj kaj kunpremitaj lipoj sufi e esprimis liajn sentojn.

Estas klare , da rigis murmureti la sinjoroj, ke la dinastio estas sub la povo de l' pastroj, i ne konfidas al la aristokrataro, kaj Egipton minacas grandaj malfeli oj.

La malla ta kolero rapide alii is en malla tajn interkonsili ojn, kiuj e similis konspiron. Sed kvankam tre multaj personoj partoprenis en i, la tro memfida a blindigita pastraro sciis nenion; Sargon, kvankam li anta sentis malamon, opiniis tion ne grava.

Li rimarkis, ke la kronprinco ne estas favora por li; la ka zo estis, la lia opinio, la okazo en la cirko, kaj ankora pli la aluzo pro Kama. Konfidante al sia ambasadora netu ebleco, li trinkis, festenis kaj preska iuvespere elglitis al la fenicia pastrino, kiu pli kaj pli favore akceptis liajn amindumojn kaj donacojn.

Tia estis la stato de la spiritoj de la plej altaj klasoj kiam foje vespere enkuris en la lo ejon de Ramzes la sankta Mentezufis kaj anoncis, ke li tuj devas

vidi la princon.

La korteganoj respondis, ke la princo estas e unu el siaj virinoj, ke ili ne kura as maltranviliĝi sian sinjoron. Sed kiam Mentezufis pli kaj pli insistis, ili elvokis la kronprincon.

La princo aperis post momento, sen iu ajn kolero.

Kio? , demandis li la pastron. u ni havas militon, ke via ekscelenco bonvolas veni al mi en tiel malfrua horo?

Mentezufis atente rigardis Ramzeson kaj profunde ekspiris.

Vi ne eliris la tutan vesperon? demandis li.

Ne, e unu pa on.

Mi do povas doni pri tio mian pastran parolon?

La princo ekmiris.

ajnas al mi , respondis li fiere, ke via parolo ne estas necesa, kiam mi donis mian. Kion tio signifas

Ili eliris en apartan ambron.

u vi scias, sinjoro , diris la ekscitita pastro, kio okazis, eble anta unu horo. Lian ekscelencon Sargonon iuj junuloj atakis kaj batis per bastonoj...

Kiuj?... Kie?...

Apud la palaco de la fenicia pastrino Kama , da rigis Mentezufis, atente observante la fizionomion de la kronprinco.

Bravaj knaboj! , respondis la princo, levante la ultrojn. Ataki tian koloson!... Mi supozas, ke pli ol unu osto estis rompita tie.

Sed ataki ambasadoron... Pripensu, nobla sinjoro: ambasadoron, kiun irmas la majesto de Asirio kaj Egipto... , diris la pastro.

Ha, ha! , ridis la princo. Do la re o Assar sendas siajn ambasadorojn e al feniciaj dancistinoj?

Mentezufis konfuzi is. Subite li ekfrapis sian frunton kaj ekkriis anka kun rido:

Rigardu, princo, kia simplulo mi estas, malbone konanta la politikajn ceremoniojn. Mi forgesis, ke

Sargon, vaganta nokte apud la domo de suspektinda virino, ne estas ambasadoro, sed ordinara homo!...

Post momento li aldonis:

Tamen ne bone okazis...

Sargon povas fari i neamika por ni...

Pastro! Pastro! ekkriis la princo, balancante la kapon. Vi forgesas, ke Egipto ne bezonas timi, nek zorgi pri tio, u estas por i pli a malpli favora ne nur Sargon, sed e la re o Assar mem...

Mentezufis estis tiel konfuzita per la praveco de l' rimarkoj de la re a junulo, ke anstata respondi li salutis, murmurante:

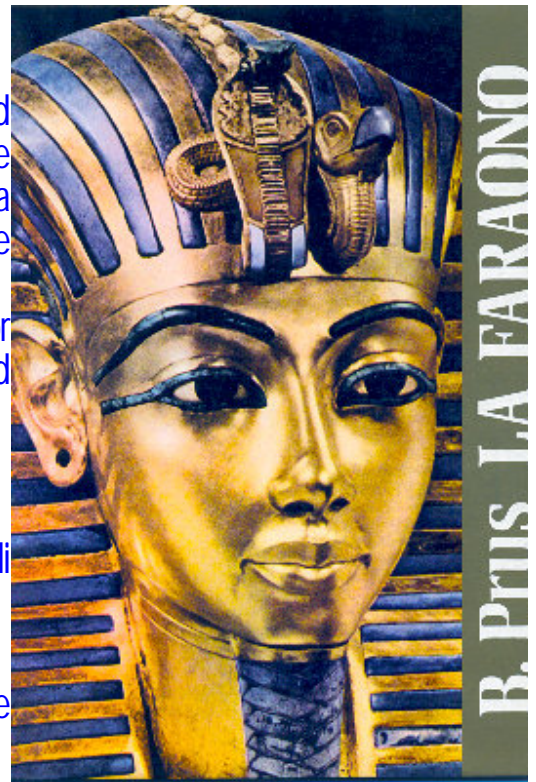
La dioj donacis al vi, princo, la sa on de l' efpastroj... estu benata ilia nomo!... Mi jam volis ordoni, ke oni ser u kaj ju u la junajn aventuristojn; sed nun mi preferas peti konsilon de vi, ar vi estas sa ulo super la sa uloj. Diru do, sinjoro, kiel mi devas agi kun Sargon kaj kun la krimuloj?...

Anta io atendi is la mateno , respondis la kronprinco. Kiel pastro, vi scias plej bone, ke la dia dormo ofte alportas bonajn konsilojn.

Kaj se e is morga mi trovos nenion? , demandis Mentezufis.

En iu okazo mi vizitos Sargonon kaj penos forigi el lia memoro i tiun bagatelon.

La pastro adia is la princon kun signoj de l'

respekto. Revenante hejmen, li pensis:

Oni el iru la koron el mia brusto: la princo ne partoprenis en tio. Li mem ne batis, nek instigis, li e ne sciis pri la okazo. Kiu tiel malvarme kaj trafe ju as la aferon, tiu ne povas esti kunkulpulo. En tia okazo mi povas komenci ju an esploron, kaj se ni ne kvietigos la barbaron, mi transdonos la aventuristojn al la tribunalo. Bela traktato pri amikeco inter du tatoj, kiu komenci as per malrespekto al la ambasadoro!

En la sekvinta tago la nobla Sargon ku is is la tagmezo en felta lito, kio cetere okazis al li tre ofte, post iu drinkado. Apud li sur malalta kanapo sidis la pia Istubar, kun la okuloj fiksitaj sur la plafono, murmuretante pre ojn.

Istubar , sopiris la ambasadoro, u vi estas certa, ke neniu el nia kortego scias pri mia malfeli o?

Kiu povas scii, neniu ja vidis vin?

Sed Egiptanoj! , emis Sargon.

El Egiptanoj scias pri tio nur Mentezufis kaj la princo, kaj tiuj frenezuloj, kiuj kredeble longe ankora memoros viajn pugnojn.

Eble iom..., eble! Sed ajnas al mi, ke estis inter ili la kronprinco kaj havas la nazon difektitan, se ne rompitan...

La nazo de la princo estas tute sana, kaj li ne estis tie.

En tiu okazo , sopiris Sargon, la princo devus palisumi kelke el ili. Mi ja estas ambasadoro!, mia korpo estas sankta.

Kaj mi diras al vi , konsilis Istubar , el etu la koleron el via koro kaj e ne plendu. ar se oni kondukos la friponojn al la tribunalo, la tuta mondo ekscios, ke la ambasadoro de la plej potenca re o Assar havas aferojn kun fenicianoj, kaj, tio estas ankora pli kondamninda, vizitas ilin sola, nokte. Kion vi respondos, kiam via morta malamiko, la kanceliero Lik-Bagus, demandos vin: "Sargon, kiujn Fenicianojn vi vidis kaj pri kio vi parolis kun ili, apud ilia templo, nokte?"

Sargon sopiris, se oni povas nomi sopiro sonojn similajn al la murmuro de leono.

Subite enkuris asiria oficiro. Li ekgenuis, ekfrapis la plankon per la frunto kaj diris al Sargon:

Lumo de la pupiloj de nia sinjoro! Anta la perono estas multe da egiptaj sinjoroj kaj altranguloj, kaj en la fronto la kronprinco mem. Li volas eniri i tien, kredeble por respektate honori vin.

Sed anta kiam Sargon sukcesis doni ordonon, en la pordo de la ambro aperis la princo. Li forpu is la grandegan asirianon, kiu staris garde, kaj rapide proksimi is al la feltoj, kie la konsternita ambasadoro, lar e malferminte la okulojn, ne sciis kion fari kun sia persono: forkuri nuda en alian ambron a sin ka i sub la lita on?

Sur la sojlo staris kelke da asiriaj oficiroj, mirigitaj per la invado de la kronprinco, kontra a al iu etiketo. Sed Istubar faris al ili signon, kaj ili malaperis post la kurteno.

La princo estis sola, li lasis la sekvantaron en la korto.

Saluton al vi , diris li, ambasadoro de la granda re o kaj gasto de l' faraono. Mi venis viziti vin kaj demandi: u vi ne bezonas ion? Se vi havas tempon kaj deziron, mi volas, ke vi akompanata de mi trarajdu la urbon sur evalo el la evalejo de mia patro, kiel konvenas al la ambasadoro de la potenca Assar, kiu vivu eterne!

Sargon a skultis ku ante kaj ne komprenis e unu vorton. Kiam Istubar tradukis al li la paroladon de la princo, la ambasadoro estis tiel ravita, ke li komencis bati la feltojn per la kapo, ripetante la vortojn: "Assar kaj Ramzes".

Kiam li trankvili is kaj petis pardonon de la princo pro la mizera stato, en kiu lin trovis tiel eminenta gasto, li aldonis:

Ne ripro u min, sinjoro, ke tera vermo kaj tupo de l' trono, tia kiel mi, tiel strange montras sian ojn pro via alveno. Sed mi ek ojis duoble. Unue, trafis min supertera honoro; due, ar mi pensis en mia

malsa a kaj mizera koro, ke vi, sinjoro, estis la ka zo de mia hiera a malfeli o. ajnis al mi, ke inter la bastonoj, kiuj falis sur mian dorson, mi sentis vian bastonon, batantan forte...

La trankvila Istubar tradukis ion al la princo, vorton post vorto. La princo respondis kun vere re a memrespekto:

Vi eraris, Sargon. Se ne tio, ke vi mem konfesis vian kulpon, mi tuj ordonus kalkuli sur via dorso kvindek bastonbatojn, por ke vi memoru, ke tiaj kiel mi, ne atakas are unu homon, nek nokte.

Istubar ne finis ankora la tradukon de la respondo, kiam Sargon jam alrampis al la princo kaj irka prenis liajn piedojn, kriante:

Granda sinjoro! Granda re o! Gloro al Egipto, ke i posedas tian estron!

La princo da rigis:

Jen kion ankora mi diros al vi, Sargon. Se vi estis atakita hiera , mi certigas vin, ke neniu el miaj korteganoj faris tion. ar mi opinias, ke tia koloso kiel vi devus rompi la kranion de pli ol unu. iuj miaj estas sanaj.

Li diras la veron kaj parolas sa e! murmuretis Sargon al Istubar.

Sed kvankam la malbela ago ne estis farita per mia kulpo, nek de miaj korteganoj, tamen mi sentas la devon kvietigi vian koleron kontra la urbo, en kiu oni akceptis vin tiel malrespekte. Jen kial mi persone vizitis vian dormo ambron, jen kial mi malfermas por vi mian domon en iu tempo, kiam vi volos viziti min. Jen kial, mi petas vin akcepti de mi i tiun malgrandan donacon.

Dirante tion, la princo elprenis el sub la tuniko enon, ornamitan per rubenoj kaj safiroj.

La kolosa Sargon ekploris, kio kortu is la princon, sed lasis Istubaron indiferenta. La pastro sciis, ke Sargon havas larmojn, ojon kaj koleron iam pretajn, kiel ambasadoro de sa a re o.

La vic-re o restis ankora unu momenton kaj

adia is la ambasadoron. Forirante li pensis, ke tamen asirianoj, malgra la barbareco, ne estas malbonaj homoj, se ili atas la grandanimecon.

Sargon estis tiel ekscitita, ke li ordonis tuj alporti vinon kaj trinkis, trinkis de la tagmezo is la vespero.

Malfrue post la subiro de la suno, la pastro Istubar eliris el la ambro de Sargon kaj balda revenis, sed tra ka ita pordo. Post li aperis du homoj en nigraj manteloj. Kiam ili forpu is de l' viza o la kapu ojn, Sargon rekonis en unu la efpastron Mefreson, en la alia la profeton Mentezufison.

Ni alportas al vi, nobla rajtigito, bonan nova on , diris Mefres.

Povu mi komuniki al vi similan! , ekkriis Sargon. Sidi u, sanktaj kaj eminentaj viroj. Kvankam mi havas ru ajn okulojn, parolu al mi, kvaza mi estus tute sobra. ar anka ebria mi havas prudenton, eble e pli bonan. u ne vere, Istubar?

Vi povas paroli , subtenis lin la aldeano.

Hodia , komencis Mentezufis , mi ricevis leteron de lia ekscelenco, la ministro Herhor. Li skribas al ni, ke lia sankteco, la faraono (li vivu eterne!) atendas vin en sia belega palaco apud Memfiso, kaj ke lia sankteco (li vivu eterne!) estas favora por la traktato kun vi.

Sargon anceli is sur la feltaj matracoj, sed havis preska konsciajn okulojn.

Mi veturos , respondis li, al lia sankteco, la faraono (li vivu eterne!), mi metos en la nomo de mia sinjoro sigelon sur la traktato, se i estos skribita sur brikoj, per kojnformaj literoj, ar viajn mi ne komprenas. Mi ku os sur la ventro tutan tagon anta lia sankteco (li vivu eterne!), se tio estos necesa, kaj mi subskribos la traktaton. Sed kiel vi plenumos in..., ha!, ha!, ha!, tion mi ne scias... finis li per maldelikata rido.

Kiel vi kura as, servisto de la granda Assar, dubi pri la bona volo kaj intenco de nia monar o? ekkriis Mentezufis.

Sargon iom rekonscii is.

Mi ne parolas pri lia sankteco , respondis li, sed pri la kronprinco...

Li estas plena de sa o junulo, kiu sen an eli o plenumos la volon de l' patro kaj de la plej alta pastra kolegio , diris Mefres.

Ha!, ha!, ha! ree ridis la ebria barbaro. Via princo... Ho, dioj, tordu miajn artikojn, se mi ne diras la veron: mi dezirus, ke Asirio havu tian kronprincon...

"Nia asiria kronprinco estas sa ulo, estas pastro... Anta kiam li ekiras al la milito, li anta e rigardas la stelojn sur la ielo, poste al la kokinoj sub la voston... Via rigardus: kiom da soldatoj li havas kaj kie estas la tendaro de la malamiko? Kaj falus sur lian nukon, kiel aglo sur afon. Jen estas efo!... jen re o! Li ne apartenas al tiuj, kiuj obeas la konsilojn de la pastroj. Li prenos konsilon de sia propra glavo, kaj vi devos plenumi liajn ordonojn. Kaj tial, kvankam mi subskribos kun vi la traktaton, mi diros al mia sinjoro, ke post la malsana re o kaj la sa aj pastroj, sin ka as i tie juna kronprinco: leono kaj bovo en unu persono..., kiu havas mielon en la bu o kaj tondrojn en la koro.

Kaj vi diros malveron , interrompis Mentezufis. ar nia princo, kvankam vivega kaj iom dibo a, kiel ordinare la junuloj, scias tamen respekti la konsilojn de l' sa uloj kaj la plej altajn oficojn en la lando.

Sargon balancis la kapon.

Ho, vi, sa uloj! Kleraj en la libroj! Konantaj la vojojn de la steloj! , diris li moke. Mi simplulo, ordinara generalo, kiu sen stampilo ne iam sciis subskribi mian nomon. Vi sa uloj, kaj mi simplulo, sed, pro la barbo de mia sinjoro, mi ne an us mian simplecon je via sa o...

ar vi estas homoj, por kiuj malfermi is la mondo de la brikoj kaj papirusoj, sed fermi is la vera mondo, en kiu ni iuj vivas. Mi simplulo! sed mi havas hundan flarsenton. Kiel hundo de malproksime sentas urson,

tiel mi, per mia ru a nazo, ekkonas heroon.

"Vi donos konsilojn al la princo!... Sed jam hodia li sor is vin, kiel serpento kolombojn. Mi almena ne trompas min mem, kaj kvankam la princo estas bona por mi, mi sentas tra la ha to, ke min kaj miajn Asirianojn li malamas, kiel tigro elefanton. Ha!, ha! Donu nur al li armeon, kaj post tri monatoj li estos apud Ninivo, se sur la vojo naski os al li soldatoj anstata perej.

E se vi dirus veron , interrompis Mentezufis, e se la princo volus iri al Ninivo, li ne iros.

Kaj kiu haltigos lin, kiam li estos faraono?

Ni.

Vi? Vi! Ha!, ha!, ha! , ridis Sargon. Vi iam pensas, ke la junulo e ne anta sentas nian traktaton. Kaj mi, kaj mi, ha!, ha!, ha!, mi permesus min senha tigi kaj palisumi, ke li jam scias ion. u Fenicianoj estus tiel trankvilaj, se ili ne estus certaj, ke la juna egipta leono irmos ilin kontra la asiria bovo?

Mentezufis kaj Mefres ka e rigardis unu la alian. Preska teruris ilin la genieco de la barbaro, kiu sentime esprimis tion, kion ili tute ne atentis.

Kaj efektive: kio okazus, se la kronprinco divenus iliajn intencojn, a e volus impliki ilin?...

El la momenta embaraso savis ilin Istubar, is nun silenta.

Sargon , diris li, kial vi miksas vin en fremdajn aferojn? Via devo estas fari kun Egipto traktaton tian, kian deziras nia sinjoro. Kaj kion scias, kion ne scias, kion faros, kion ne faros ia kronprinco, tio ne estas via afero. Se la plej alta, eterne vivanta konsilantaro de l' pastroj certigas nin, la traktato estos plenumita. Kiel? Tio ne estas nia afero.

La seka tono, kun kiu diris tion Istubar, kvietigis la senbridan fantazion de la asiria rajtigito. Sargon balancis la kapon kaj murmuris:

En tia okazo mi beda ras la knabon!... Li estas granda batalisto, grandanima sinjoro.

Kajeroj el la Sudo

Bulteno de Hispana Asocio
de Laboristoj Esperantistaj

<http://www.gazetoteko.com/hale/k89.pdf>

<http://www.gazetoteko.com/kajeroj/k89.html>

Enhavo

Redaktore.....2

Parolas la Prezidanto.....3

Marteno mortis!.....4

La Faraono: apitroj

35^a.....5

36^a.....11

37^a.....19

38^a.....27

Prezidas: Johano A. Cabezos.

Redaktas: Jesuo de las Heras.

Korektas: Jozefo Pina.

Retskribu al: kajeroj@gmail.com

Oni povas reprodukti la enhavon,
kondi e, ke oni citu la originon.

Pri la enhavo de la artikoloj respon-
decas la a toro, ne la redakcio.

Ni ne korespondos pri nepetitaj
artikoloj, kvankam ni klopodos
publikigi iun artikolon kies enhavo
ne mistraktu personon.

Kovrilo: Marteno Bustín Benito, iama
prezidanto de HALE, mortis la 20-
an de marto de 2012. Ni memoru
lin pro liaj bonfaroj kaj misfaroj, kiuj
pruvis, ke li estis homa kaj humana.

Anka oni vidas la kovrilon de mia
verko **Vivu la Respubliko!**, kiun ni
tradukas po apitre je nia bulteno el
hispana originalo, kiun oni povas
trovi e mi.

Pagmaniero:

Konto Cajamurcia ES38

0487 0134 51 2007003240

**Notu vian nomon kaj la
jaron, kiun vi pagas.**

Tute verkita kaj kompilita per senpagaj
linuksaj rimedoj: OpenOffice Writer,
Gimp kaj Scribus.

Depósito legal: Z-2398-88. Presejo: Copygraph.

ISSN 1697-6460